

У НОМЕР:

ПАРЛАМЕНТСЬКА
ХРОНІКА

Володимир Литвин: «Проблема не у Верховній Раді, а в одній фракції»

Ранкове засідання 25 вересня. Учорашня робота парламенту знову обмежилася погоджувальною радою лідерів фракцій та проведенням брифінгів у кулуарах. Хоча на початку засідання погоджувальної ради глава парламенту Володимир Литвин запропонував «залишити минуле у минулому» та перейти до ухвалення рішень. Він запропонував чотири варіанти виходу із парламентської кризи: по-перше, народні депутати могли перейти до розгляду питань порядку денного відповідно до процедури; по-друге, могли скасувати постанову про зміну порядку ухвалення рішень; по-третє — відкласти ухвалення рішення стосовно законопроекту про збільшення соціальних стандартів та перейти до розгляду інших важливих питань або, по-четверте, ухвалити з цього питання комплексну постанову.

► СТОР. 2

Економічна опіка отримала «зелене світло» у Піттсбурзі

Учора в Піттсбурзі завершився третій саміт «великої двадцятки» (G20). Лідери країн, які було представлено на саміті, вирішили не припиняти програми економічного стимулювання доти, поки не буде забезпечено довгострокову стабільність економіки, **поредає Рейтарс**. Завершувати програми економічного стимулювання країни двадцятки будуть у підходящий час, спільно й скоординовано.

► СТОР. 5

Помилки необхідно виправляти

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА (з архіву «Голосу України»).

З чотириденним робочим візитом в Україні перебував директор Євро-2012 Мартін Каллен. Зокрема, він відвідав Львів, Івано-Франківськ, Трускавець. Високопосадовий представник Європейського футбольного союзу ознайомився з готельною та транспортною інфраструктурою За-

хідної України, а також із перебігом будівництва нового стадіону та реконструкції аеропорту Львова. Львівський міський голова Андрій Садовий визнав, що місто має проблеми з будівництвом стадіону, котрі описано у звіті УЄФА, і він вважає їх критичними.

► СТОР. 14

Вкладники вимагають повернути їм гроші

Ошукані вкладники Укрпромбанку провели біля приміщення головного офіса пікет з вимогою повернути вклади.

До таких акцій люди вдаються уже не раз, але їх, схоже, так і не почули. Нагадаємо, 21 липня в цій фінустанові закінчився термін мораторію на задоволення

вимог кредиторів, який був установлений з 21 січня 2009 року терміном на півроку. Відтоді чути різні версії. Перша була про те, що Укрпромбанк ліквідуватимуть, а всіх вкладників-фізосіб банку в повному обсязі переведуть в Ощадбанк і закриватимуть зобов'язання перед ними за рахунок держбюджету. А далі пішло-поїхало!... Прем'єр-міністр також заявляла, що уряд протягом най-

ближчих двох місяців вирішить долю банку, але поки що все марно. Однією з останніх «надій» вкладників Укрпромбанку на повернення своїх депозитів усе ще є допомога держави. Однак чимало експертів схильні вважати, що так звана рекапіталізація цієї фінустанови може затягнутися до виборів, а після них, як то кажуть, нічого ні з кого не візьмеш.

Фото УНІАН.

ПОДІЇ

Дипломи захистили за колючим дротом

На Одешині, в Чорноморському навчальному центрі виправної колонії №74 (там відбувають покарання ув'язнені жінки) відбувся захист дипломів випускників шкіл перукарського мистецтва і кравчинь. Вони демонстрували і святкові, і повсякденні зачіски, бальні і коктейльні сукні.

Випускниці школи перукарів і кравчинь отримали дипломи, що дають їм право на працевлаштування після відбуття терміну покарання, **повідомляє наш власний кореспондент В'ячеслав ВОРОНКОВ**.

З новою технікою вугілля буде більше

За допомогою кредиту в 100 мільйонів гривень ДП «Свердловантрацит» купує новий вугільний комплекс. З його допомогою підприємство планує не тільки істотно підвищити видобуток вугілля, а й звести до мінімуму аварійність. За словами генерального директора Олександра Плювака, це вже другий комплекс, який закуповує «Свердловантрацит». Перший придбано за рахунок коштів,

виділених Кабміном на технічне переоснащення підприємства. Новий сучасний комплекс працюватиме на шахті «Довжанська-Капітальна» у бригаді Героя України Сергія Бистрова. За словами Олександра Плювака, «Довжанська-Капітальна» тривалий час працювала на старому устаткуванні, але, незважаючи на це, досягла гарних результатів з вуглевидобутку. З новою технікою бригада Бистрова вийде на нові, вищі рубежі, **повідомляє наш кореспондент у Луганській області Алла АНТИПОВА**.

КОРОТКО

□ У жовтні в Києві розпочне роботу 39-й Київський міжнародний кінофестиваль «Молодість» (*Укрінформ*).

□ На Івано-Франківщині стартує Міжнародний фольклорний фестиваль (*Укрінформ*).

□ У Львівській області виявили приблизно 30 бочок з невідомим порошком на сміттезвалищі у Турківському районі, **повідомляє прес-центр ГУ МНС області**.

□ Посольство Японії надасть Національному музею «Чорнобиль» грант на виставкове обладнання (*Укрінформ*).

ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Повторення
пройденого

На мінорній ноті закінчився тиждень для народних обранців. Вони так і не змогли домовитися щодо продуктивної законодавчої роботи. Як підкреслив Голова Верховної Ради Володимир Литвин, ситуацію пробують довести до абсурду. Я ж додам: й усунути парламент від будь-якого впливу і на економіку, і на політичне життя. Зокрема, на перебіг президентської кампанії. А тому напрошується запитання: кому це вигідно? Й однозначної відповіді на нього дати не можна. Можна лише констатувати: не вигідно насамперед для країни і народу.

Безумовно, топ-темою тижня стала заява прес-служби тимчасової слідчої комісії Верховної Ради, яка шукає винних в отруєнні кандидата у Президенти Віктора Юшенка у 2004 році. Проте, як з'ясувалося після повідомлення Генеральної прокуратури для ЗМІ, ця заява яйця виїденого не варта. Докладніше про це читачі можуть довідатися у вчорашньому і сьогоднішньому номерах «Голосу України».

На сенсацію претендує чергове рішення Печерського районного суду. Він заборонив, стверджують колеги із газети «Сьогодні», «будь-яку публікацію недобросовісної реклами» про діяльність глави уряду». Рішення прийнято за позовом партії «Батьківщина» до якогось громадянина Піддубного Петра Сильвестровича. Чимало політиків, особливо опозиційних, розцінили це рішення як запровадження в Україні цензури. Бо що таке недобросовісна реклама стосовно політики чи урядовця, невідомо. Чи критика їхніх дій, вмотивована й аргументована, підпадає під визначення «недобросовісної реклами»?

Хоч би там як, але, схоже, колеги по партії, які ініціювали позов до суду, підклали свиню прем'єру і змусили насторожитися журналістів. А Партія регіонів у своїй заяві прямо стверджує: Юлія Тимошенко веде до тоталітаризму. Й закликала всіх висловити свою думку проти запровадження цензури в країні.

Водночас показовим є мовчання соціологів. Ми вже висловлювали думку про те, що дані опитувань не оприлюднюються тривалий час через зміну настроїв у суспільстві до головних претендентів на президентську булаву. І немає сумніву: якщо «брудна» гра довкола парламенту триватиме й надалі, то результати січневого волевиявлення наших співвітчизників стануть холодним душем для багатьох нинішніх лідерів.

Володимир КОРОЛЮК.

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з виключенням із списків, вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів народного депутата України Савченка І. В.:

Авдеєнка Антона Вікторовича (номер посвідчення 310/30),

Зубка Олександра Васильовича (номер посвідчення 310/15),

Латенка Василя Миколайовича (номер посвідчення 310/21),

Льошенко Олени Юріївни (номер посвідчення 310/05),

Мазура Андрія Миколайовича (номер посвідчення 310/14),

Плакиси Лариси Семенівни (номер посвідчення 310/17),

Скідана Володимира Анатолійовича (номер посвідчення 310/16),

Хижняка Валентина Михайловича (номер посвідчення 310/19).

Управління кадрів.

Володимир Литвин:
«Проблема не у Верховній Раді,
а в одній фракції»

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 25 вересня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Щоправда, Іван Кириленко (БЮТ) зауважив, що, зважаючи на п'ятницю, у парламенті напевно не вистачить голосів для ухвалення законопроекту про збільшення соцстандартів та запропонував перейти до розгляду інших питань, зокрема, внести зміни до Закону України «Про безпечність та якість харчових продуктів», які б відтермінували заборону з 1 січня 2010 року на реалізацію необробленого молока та м'яса на ринках.

Натомість Олександр Єфремов (Партія регіонів) запропонував іти до сесійної зали і працювати за порядком денним, узгодженим на вівторок. Свою позицію він аргументував тим, що під час ухвалення постанови про зміну форми голосування за законопроект про збільшення соціальних стандартів було порушено три статті Регламенту. Також він повідомив, що позиція фракції залишається незмінною і полягає у негайному збільшенні мінімальних пенсій та мінімальних соціальних виплат.

В. Литвин, коментуючи заяву О. Єфремова, зазначив, що його

підпис, як голови Регламентного комітету, також стоїть під постановою про зміну форми голосування, та наголосив, що цей доку-

мент чинний. Звертаючись до О. Єфремова, він сказав, що перед ухваленням постанови йому потрібно було висловити свої застереження, а оскільки цього зроблено не було, то постанова чинна.

Після цього ще один представник регіоналів, Олександр Пеклушенко, запропонував присвятити п'ятницю політичним консультаціям та подумати над тим, щоб наступний тиждень зробити пленарним. Цю пропозицію підтримав Роман Зварич («НУ—НС»).

Підбиваючи підсумки обговорення, глава парламенту ще раз запропонував ухвалити постанову «Про Регламент Верховної Ради», яка передбачала б ухвалення Регламенту в цілому, включити до цієї постанови положення про неприпустимість будь-яких дій народних депутатів, що спрямовані на перешкоджання Верховній Раді виконувати її конституційні повноваження та визнати такими, що втратили чинність Регламент Верховної Ради, ухвалений у 2008 році, та ряд постанов, у тому числі стосовно зміни форми голосування за законопроект про збільшен-

ня соціальних стандартів.

Однак Перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Лавринович висловив сумнів у доцільності схвалення цієї постанови, оскільки за законодавством Верховна Рада має керуватися Конституцією, законами та Регламентом, але не постановами. Відтак він назвав ймовірне ухвалення такої постанови апіорі не легітимним. А О. Єфремов нагадав про рішення Конституційного Суду, в якому визнано неконституційним ухвалення Регламенту Верховної Ради постановою. Тож погоджувальна нарада вкотре закінчилася нічим.

Під час наступного брифінгу Володимир Литвин зазначив, що, на жаль, будь-які пропозиції стосовно розблокування роботи Верховної Ради не знаходять підтримки в однієї політичної сили. Він зауважив, що, йдучи назустріч вимогам Партії регіонів про скасування постанови стосовно зміни способу голосування за законопроекти про підвищення соціальних стандартів, він і запропонував ухвалити комплексну постанову. Однак Партія регіонів, вимагаючи перейти до голосування картками, насправді не бажає цього робити. Це, на думку В. Литвина, свідчить про реалізацію сценарію з доведення ситуації у парламенті до повного абсурду. «Хочу наголосити, що — проблема не у підвищенні соціальних стандартів, оскільки у четвер були голоси для ухвалення цього законопроекту», — зазначив він та додав, що у четвер були готові підтримати цей законопроект більш як 20 народних депутатів від «НУ—НС», 20 — від Блоку Литвина, 27 — від КПУ, тож, «якщо у Партії регіонів є 175 голосів, то цієї кількості більш ніж достатньо для ухвалення результативного рішення, а якщо у них немає людей, чи вони не хочуть голосувати за цей закон, то це проблема і відповідальність Партії регіонів, а

не Верховної Ради». «Проблема — не у Верховній Раді, а в одній фракції, яка у жодний спосіб не бажає ухвалювати рішення», — сказав Володимир Литвин.

Заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко, підбиваючи сумний підсумок пленарного тижня, зазначив, що «це був тиждень, коли парламент працював проти країни». Хоча, зазначив він, протягом тижня планувалося розглянути низку важливих документів, у тому числі й проект держбюджету на 2010 рік. Також він сказав, що коли Партія регіонів і надалі блокуватиме роботу Верховної Ради, то фракція БЮТ радитиме уряду ухвалювати тимчасові рішення, зокрема, це стосується відтермінування заборони на реалізацію з 1 січня 2010 року на ринках м'яса та молока. А враховуючи, що немає жодних гарантій відновлення роботи парламенту наступного тижня, М. Томенко не виключив, що народні депутати повернуться до розгляду проекту його постанови про парламентські канікули до завершення президентських виборів.

А Перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Лавринович під час спілкування з журналістами зазначив, що Верховна Рада має працювати на основі законів і Конституції, а не на основі неконституційних постанов. А його колега по фракції О. Єфремов додав, що основне завдання, яке ставить перед собою Партія регіонів, якраз і полягає в намаганні змусити владу виконувати закони та Конституцію, у тому числі стосовно забезпечення громадянам належного прожиткового мінімуму.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Охорона здоров'я
має бути пріоритетом

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин наголошує, що охорона здоров'я в Україні повинна бути серед державних пріоритетів, а її фінансування має здійснюватися на належному рівні. Про це керівник парламенту заявив у середу, 23 вересня, виступаючи перед учасниками X Національного конгресу кардіологів України, присвяченого відзначенню 100-річчя першого діагностування інфаркту міокарда та обговоренню нових методів діагностування і лікування кардіологічних патологій, збереження здоров'я громадян.

В. Литвин зазначив, що нинішні швидкоплинні процеси розвитку людства та передачі інформації висувують у нашу інформаційну добу нові вимоги до людини, до її здоров'я, до її витримки і можливостей. «А звідси й актуальність проблематики, обговорюваної на зібранні», — додав він.

Україна повинна бути серед держав з великою тривалістю життя, вважає В. Литвин. «Розв'язати демографічні проблеми зможемо, передусім збільшивши тривалість життя людей, а не лише підвищенням рівня народжуваності», — впевнений він. Тут має бути комплексний підхід з урахуванням соціальних та економічних можливостей держави, із залученням потужного інтелектуального потенціалу, який, на щастя, є в Україні, сказав В. Литвин.

Голова Верховної Ради України висловив переконання, що «політична невизначеність, невивагливість нашого життя, невміння спрогнозувати розвиток держави призводять до того, що багато людей ідуть з життя через ті умови, які склалися в нашому житті, а відтак це вимагає того, щоб медична громадськість, інтелектуали, наукові корпорації говорили про необхідність забезпечення сталою, передбачуваною, прогнозованого, а над усе — результативного розвитку України». У цьому контексті він підкреслив, що «треба боротися з причинами, а не з наслідками того, що ми маємо».

Прес-служба Верховної Ради України.

То чий «злочин»: влади чи опозиції?

Микола Томенко: закон, за яким з 1 січня 2010 року можлива заборона продажу м'ясо-молочних продуктів власного виробництва, було ухвалено за допомогою Партії регіонів.

Заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко поінформував, що 6 червня 2005 року було прийнято нову редакцію Закону України «Про безпечність та якість харчових продуктів». Тоді на розгляд Верховної Ради було внесено два альтернативні законопроекти: перший внесений Прем'єр-міністром України Ю. Тимошенко, другий подали народні депутати В. Бартків (УНП), М. Гладій (БЮТ, згодом ПР) та М. Мельничук (Соціалістична партія). Парламент ухвалив другий законопроект, за прийняття якого проголосували 250 народних депутатів, серед них 21 народний депутат з фракції Партії регіонів та майже 10 народних депутатів, які в наступному скликанні перейшли до Партії регіонів. Таким чином, ухвалення даного законопроекту стало можливим завдяки голосуванню в тому числі і народних депутатів з Партії регіонів.

Прийняття закону обумовлено міжнародними зобов'язаннями України, зокрема підготовкою до вступу в СОТ, щодо збільшення вимог безпеки до продуктів харчування тваринного походження.

Одна з норм закону передбачала заборону реалізації та обіг необробленого молока та сиру домашнього виробництва, а також туш або частин туш парнокопитних та інших копитних подвірного забою на агропродовольчих ринках. Також було законодавчо передбачено п'ятирічний період підготовки до вступу даної норми в дію.

Микола Томенко наголосив, що на сьогодні існує низка законопроектів, в тому числі проект Кабінету Міністрів, про перенесення на 5 років терміну вступу в дію цієї норми. Він запропонував опозиції визнати, що дане рішення приймалося спільно і, зокрема, завдяки Партії регіонів, і дати можливість Верховній Раді проголосувати рішення про відтермінування на 5 років даного мораторію, як це передбачається пропозицією уряду, а за цей період зробити все необхідне, аби підготуватися до його вступу в дію.

Так заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко відреагував на заяву лідера Партії регіонів Віктора Януковича, який, перебуваючи у Полтаві, заявив, що набуття чинності з 1 січня 2010 року закону «Про безпеку і якість продуктів харчування і продовольчої сировини» — це — злочин влади відносно насамперед селян, для яких це єдина можливість отримати доходи і виживати?.

Прес-служба Миколи ТОМЕНКА.

Проект держбюджету стимулює до праці, а не дерибану

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Члени Комітету з питань промислової і регуляторної політики підтримали урядовий законопроект «Про державний бюджет України на 2010 рік» і проект Закону «Про державну програму економічного і соціального розвитку на 2010 рік».

Але з суттєвими пропозиціями і зауваженнями. І після того, як детально обговорили доповідь міністра промислової політики Володимира Новицького. З неї виходило, що уряд по можливості враховує державну підтримку больових точок промисловості (як, скажімо, модернізацію технологічно-виробничої бази підприємств «оборонки» або знешкодження високотоксичних відходів), зосереджуючи левову частку фінансового ресурсу на розвитку вітчизняного машинобудування, літако- і суднобудування, АПК.

Цьогорічне різке скорочення промислового виробництва, обмеженість кредитних ресурсів (портфель поганих кредитів зріс у банківській системі у 2,7 разу), падіння зовнішнього і внутрішнього попиту на промпродукцію диктуватиме розміри державних видатків і наступного року. Тому до кожного мільйона додаткових

видатків у членів комітету особливо прискіпливе ставлення. З виступів народних депутатів Владислава Каськіва, Михайла Чечетова, Валерія Гацька з'ясувалося, наприклад, що компенсація ставок за кредитами для сільського машинобудування, на яку планується витратити 62 мільйони гривень, цікавить не менше, ніж видатки на космічну галузь у 1,5

мільярда гривень. Разом з тим Михайло Чечетов розраховує на позитивний відгук про проект держбюджету-2010 не тільки від міністра промполітики, а й від інших профільних міністрів.

За низкою держпрограм члени комітету пропонуватимуть збільшити фінансування. Наприклад, серед задоволених клопотань Держспоживстандарту України — скориговано обсяги фінансування еталонної системи по генно-

модифікованих продуктах, виділені додаткові кошти на пересувні лабораторії і гармонізацію стандартів.

На думку голови комітету Наталі Королевської, запропонований урядом проект держбюджету розрахований на чиновників, які навчені працювати і дорожити грішми платників податків. Схоже, такої думки й чимало інших її колег.

Сергій ВЛАД.

ФОТОФАКТ

Заступник голови Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин Сергій Рижук, голова комітету Микола Присяжнюк, заступник голови комітету Євген Сігал (зліва направо) під час засідання комітету на якому, зокрема, розглядався проект закону України «Про внесення змін до законів України щодо реформування деяких галузей агропромислового комплексу»

Фото

Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Вінниця — місто майбутнього»

САМОВРЯДУВАННЯ

Учасники ділової гри з однойменного назвою розробили пропозиції стосовно облаштування острова Фестивальний, розташованого на річці Південний Буг у центрі Вінниці. Проведенню заходу, ініційованого Вінницькою міською радою, сприяли Британська Рада в Україні, Інститут розвитку міст та Центр міської історії Центрально-Східної Європи.

Запропонована тема гри — облаштування острова Фестивальний — викликана намірами реконструювати набережну річки, пояснила заступник директора Інституту розвитку міст Олена Орленко. Роботи з реконструкції, за її словами, фінансуватиме компанія «Рошен», одне з підприємств якої розташовано неподалік набережної. План реконструкції вже розроблено й презентовано міській громаді. «Улюблене для багатьох вінничан місце відпочинку не може залишитися поза увагою під час реконструкції берегової смуги. До того ж острів має історичне значення. З нього колись починалося саме місто», — продовжує пані Орленко.

Депутати міськради, представники профільних управлінь, архітектори, знавці історії міста (загалом участь у діловій грі взяли 25 осіб) внесли безліч пропозицій щодо того, яким вони хотіли б бачити перлину Вінниці. Гра відбувалася за спеціальною методикою, розробленою і запропонованою Британською Радою. Для її проведення запросили дос-

відченого менеджера з Центру міської історії Центрально-Східної Європи Богдана Шумиловича. За його словами, ділова гра є частиною міжнародного проекту Британської Ради під назвою «Творчі міста». Такий проект втілюється в життя в чотирнадцяти країнах Європи. Він має конкретне спрямування — залучити членів територіальної громади до внесення ними пропозицій стосовно поліпшення якості життя в їхньому рідному місті.

— Досвід проведення таких ділових ігор у Львові, Одесі та Мелітополі показав, що їх учасники інколи пропонують нестандартні

шляхи вирішення актуальних міських проблем, — каже Богдан Шумилович. — Вінничани не стали винятком. Якби не цей захід, окремі пропозиції так і залишилися б не почутими батьками міста. Тепер, щоб перейти до втілення в життя, їх мають підтримати і схвалити депутати міськради. Якщо це станеться, місто отримає ще один культурно-історичний центр оригінальної форми і змісту — острів Фестивальний, який стане справжньою окрасою міста.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

КОМЕНТАР

Володимир Гройсман, міський голова Вінниці:

— Влада, яка не дослухається до ініціативи громади, робить велику помилку. Ми ж намагаємося всіляко залучити максимально широку кількість представників територіальної громади до участі у вирішенні проблем міста. По-перше, це допомагає в роботі міській владі. По-друге, городяни по-справжньому відчують себе господарями тоді, коли їхні пропозиції знаходять втілення в житті. З цією метою ми ухвалили на сесії положення «Про місцеві ініціативи». Воно дає можливість будь-кому з жителів міста внести на розгляд депутатів пи-

тання, що потребує вирішення. Активно залучаємо студентів, молодь до обговорення проблем міста. У нинішньому році створили колективне підприємство — Інститут розвитку міст, працівники якого мають завдання вивчати крихти позитивного досвіду у різних містах держави та за її межами. Інститут також займається розробленням практичних пропозицій, спрямованих на підвищення ефективності управління міським господарством, поліпшення інвестиційного

Просять парламент прийняти національну концепцію історичної освіти

Депутати Донецької міської ради звернулися до парламенту та Міністерства освіти і науки стосовно «фальсифікації історії у шкільних підручниках 5—11 класів з історії України та всесвітньої історії».

Ще влітку цього року міська рада створила робочу групу, якій доручила проаналізувати зміст підручників. «На жаль, сьогодні наші підручники історії не такі, якими ми хотіли б їх бачити, — зазначила, виступаючи на сесії, голова комісії міськради з питань освіти Ася Горшкова.

— Робоча група управління освіти проаналізувала підручники у школах міста й підготувала цілий перелік фальсифікацій. Наші діти отримують неправдиві знання з історії нашого краю, історії держави».

Ось деякі висновки донецьких учителів-істориків.

«5 клас: під час розповіді про Мазепу йде одностороннє зображення його лише як визволителя, немає оцінки наслідків для України переходу Мазепи на бік шведів і врахування його особистих цілей під час прийняття даного рішення».

«7 клас: серед найважливіших політичних і культурних центрів Київської Русі в домонгольський

період згадуються, крім Києва, Чернігів, Галич, Переяславль і Львів, хоча в останньому було лише 5 тисяч мешканців. Новгород і Псков, найважливіші центри Давньоруської держави, не називаються зовсім, хоча за чисельністю населення і своєю значимістю в історії Давньої Русі поступалися лише Києву. Зовсім не йдеться про досвід вічевих республік Новгород і Пскова, про вибори князів новгородцями».

«8 клас: Україно-московський договір 1654 року. Зміст цього параграфу спрямований на те, щоб представити цю подію рядовим, тактичним ходом із боку гетьмана Богдана Хмельницького... Підкреслюється небажання присягати Москві найближчих сподвижників гетьмана... Водночас зовсім не йдеться про те, хто, крім гетьмана, був «за» договір, яка пропорція прихильників і супротивників цього вибору...»

Нехтується той факт, що Петро I до всіх своїх підданих, незалежно від національної приналежності, ставився із однаковою жорстокістю. У читача, який не має іншої інформації, може скластися враження, що Петербург збудований «на кістках» виключно українського народу».

«9 клас: практично не розкрито питання про створення і діяльність Донецько-Криворізької республіки, тоді як багато фактичного матеріалу присвячено вивченню історії ЗУНР».

«11 клас: у параграфах, присвячених подіям 1941—1945 років, відсутнє поняття «Велика Вітчизняна війна», зате окремим пунктом вивчається «Акт проголошення відновлення Української держави» 30 червня 1941 року, прийнятий бандерівцями в окупованому фашистами Львові».

За висновками членів «історичної» комісії, «у жодному з підручників росіяни не називаються і не інтерпретуються як близький братерський народ, на відміну від російських підручників історії, в яких постійно підкреслюються загальні культурно-історичні корені трьох східнослов'янських народів». «Підручники формують негативну дистанцію стосовно Російської держави в усі періоди її існування, за винятком післявоєнного періоду в СРСР», — роблять висновки донецькі вчителі-історики.

Міська рада звернулася до парламенту із пропозицією остаточно прийняти національну концепцію історичної освіти і привести зміст підручників у відповідність із цією

концепцією, закликала Міністерство освіти і науки України «під час підготовки матеріалів підручників підходити до трактовки історії з позиції толерантності, полікультурності, усвідомлення національної ідентичності і взаємозалежності націй в європейському суспільстві». Крім того, депутати пропонують вилучити із зовнішнього незалежного тестування питання, «які мають різні точки зору (і, відповідно, відповіді) на історичні факти». Міськрада збирається

організувати постійний семінар для викладачів історії і створити творчу групу з підготовки програми та методичного посібника з курсу «Історія Донецького краю». Викладачам історії порадили навчати школярів «критичному сприйняттю інформації, яка міститься у підручниках за даними курсами, розвивати навички роботи з історичними джерелами».

Ліна КУЩ.

Донецьк.

АЛЬТЕРНАТИВНА ДУМКА

Марія Олійник, заступник голови Донецької обласної організації Всеукраїнського товариства «Просвіта»:

— Такі політичні ігри рикошетом вдарять по дітях. Бо якщо дітей учитимуть «критично ставитися» до підручників, то якими будуть підсумки зовнішнього незалежного оцінювання? Дитина просто потрапить у пастку. Тому депутати міської ради хочуть усі питання, до яких вони

пропонують ставитися «критично», просто викинути з питань зовнішнього оцінювання. І коли діти сідатимуть за історію України, вони просто не складуть іспит. Ми подаватимемо заяву до прокуратури, бо це не справа місцевого самоврядування — піддавати ревізії підручники.

Запорізьке держпідприємство «Прогрес ім. Івченка» розглядає ринок Китаю як один з найперспективніших для себе на найближчі роки, заявив провідний конструктор КБ Ігор Карпачов (*Укрінформ*)

У штаб-квартирі ООН у Нью-Йорку підписано Факультативний протокол до Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права. Від імені України документ підписала міністр праці та соціальної політики Людмила ДЕНІСОВА (*Укрінформ*)

У НОМЕР

► *МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ*

Сто педагогів одержать премії

Депутати Миколаївської обласної ради до Дня працівників освіти виділили з обласного бюджету 150 тисяч гривень на преміювання ста кращих педагогів регіону. Вони одержать премії в декількох номінаціях — за заслуги в сфері дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної й вищої освіти.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

► *ЧЕРНІГІВ*

Хуліганський напад

Уночі 25 вересня здійснено хуліганський напад на приймальню Партії регіонів. Порізанно вивіску, зроблено провокативний напис на всю стіну. Крім того приблизно у той самий час на всю стіну Палацу урочистих подій зроблено напис антиукраїнського спрямування. Оперативно-слідча група УМВС в Чернігівській області нині проводить слідчі дії.

Сергій ПАВЛЕНКО.

► *ЗАПОРІЖЖЯ*

Співробітниця банку перевела собі на картку гроші клієнтів

У Запоріжжі відбувся суд над співробітницею одного з банків, яка незаконно привласнила 75,5 тисячі гривень клієнтів, **передає «Репортер Запорозжя»**. Схема крадіжки була така: якщо, наприклад, на картці клієнта було 2 тисячі гривень, працівниця банку «на папері» збільшувала цей розмір до 5—6 тисяч гривень, а різницю клала собі на рахунок. Кримінальну справу проти неї порушили 4 червня цього року, а днями суд Жовтневого району виніс вирок: 5 років позбавлення волі з відтермінуванням виконання вироку на рік і позбавленням права займати керівні посади на рік. Усі 75 тисяч 560 гривень вона банку вже відшкодувала.

► *ХАРКІВ*

Водії міськелектротранспорту оголосили про страйк

Профспілкова організація харківського КП «Міськелектротранс» має намір 1 жовтня розпочати страйк. Причина — величезна заборгованість з боку держави і плачевний фінансовий стан підприємства, унаслідок чого робітники КП «Міськелектротранс» уже три з половиною місяці не одержують заробітної плати.

Під час переговорів з керівництвом міста прийнято рішення пом'якшити вимоги страйкарів. Тому з 1 жовтня тролейбуси і трамваї возитимуть городян у години пік. Якщо акція результату не дасть, з 15 жовтня підприємство почне знімати з транспортної мережі по одному маршруту на день.

За словами директора департаменту транспорту і зв'язку Харківської міськради Євгена Водовозова, уряд передбачає для міста найнижче фінансування в країні. Наприклад, на одиницю рухомого складу Харків одержує на рік 32380 гривень, а Львів, де менша щільність населення і кількість маршрутів, — 153029 гривень.

Микола КОСИЙ.

Продаж ОПЗ

Фонд держмайна отримав ухвалу суду про тимчасове припинення проведення конкурсу з продажу Одеського припортового заводу. «ФДМ звернувся в Міністерство юстиції за роз'ясненнями подальших дій з проведення конкурсу», — пояснила прес-секретар Фонду Ніна Яворська, уточнивши, що на момент отримання ухвали тривало опрацювання конкурсних заявок.

Як відомо, 15 липня ФДМУ оголосив конкурс про продаж 99,567 відсотка акцій ВАТ «Одеський припортовий завод». Стартова ціна — 4 млрд. грн. Конкурс мав відбутися 29 вересня. Однак 22 вересня Окружний адміністративний суд Києва ухвалив два рішення, які припиняють проведення конкурсу із продажу 99,567 відсотка акцій ОПЗ. Одне з них прийнято за позовом экс-глави ФДМУ Валентини Семенюк-Самсоненко, а друге — за позовом ВАТ «Дніпроазот» у зв'язку із численними порушеннями, які, на думку адвокатів компанії, були допущені під час підготовки приватизації (при проведенні екологічної експертизи, публікації звітності підприємства, вивченні попиту на нього), крім того, заявку на участь у конкурсі подала компанія «Азот-Сервіс», більш як 25 відсотків у статутному капіталі якої контролюється іноземною державою. Неможливість участі підприємства з такою структурою власності передбачено Законом «Про приватизацію державного майна».

Керівник економічних програм Центру досліджень корпоративних відносин В'ячеслав Бутко підтвердив в інтерв'ю «Голосу України», що «Азот-Сервіс» є дочірньою компанією «Сибур-Холдинга». У свою чергу «Сибур-Холдинг» контролюється «Газпромом» (частка держави — 50 відсотків), «Газпромбанком» (понад 40 відсотками володіє «Газпром»), і пенсійним фондом «Газфонд» (основні власники — «Газпром» і «Газпромбанк»). «Виходячи з цього, можна дійти висновку: частка державної власності в статутному капіталі «Сибур-Холдинга» і, відповідно, підконтрольного йому претендента «Азот-Сер-

Рухівці здали документи в архів

Державному архіву Чернігівської області урочисто передано 435 документів Чернігівської крайової організації Народний рух України за часи боротьби проти тоталітарного режиму та незалежності України (1989—1992 рр.). Важливе місце серед них займають книги протоколів засідань ради й виконкому та обліку рухівців за 1990—1992 рр. Цікаві матеріали тодішніх конференцій, протоколи установчих зборів районних осередків НРУ, листівки, резолюції мітингів, оголошення, листування організації та документи (передусім листівки) КПУ проти національно-визвольного руху. «Ми для дослідників передали навіть фінансові документи надходження та витрат коштів у той час, — зазначив на урочистому заході депутат міської ради Володимир Ступак. — Вони наочно показують народну підтримку НРУ та його чесність».

Сергій ПАВЛЕНКО.

ФОТОФАКТ

У Києві пройшли навчання аварійно-рятувальних бригад в умовних надзвичайних ситуацій техногенного характеру, пов'язаних з аваріями на автодорогах.

Фото Віктора КУЩЕНКО (УНІАН).

в місцевий бюджет дає 180 мільйонів гривень за рік, — вважає пан Сердюк. — Сьогодні місто Южне утворене на базі двох підприємств — Одеський припортовий завод і порт «Южний». Якщо ми продамо завод, що буде через рік, коли новий власник поставить це підприємство на реконструкцію? Більш як 10 тисяч працівників стануть безробітні.

Економічні експерти також зазначають, що із 100 випадків приватизації підприємств за часи незалежності України ледве не в 99 випадках інвестор не виконав своїх зобов'язань, і насамперед — соціальних. Тому в цьому разі, коли держава є власником і ефективно керує цим підприємством, немає жодних причин, щоб продавати економічно активний і фінансово вигідний завод. А ще запланований конкурс може показати, чи не повернулися у Фонд ті часи, коли будь-яке питання вирішувалося винятково за допомогою телефонного дзвінка.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ВРОЖАЙ

Ріпак гине без дощів

Валовий збір насіння ріпаку, за попередніми даними, **нишнього сезону становить понад 1,8 мільйона тонн проти 2,8 мільйона роком раніше.**

Схоже, не краща ситуація з цією олійною культурою, яка має значний експортний попит, буде і наступного року. Адже сіяти її довелося в сухий ґрунт. Сходів немає, а де зерно проклонулося — ще гірше, ростки підсихають і гинуть. За оцінками експертів, до третини площ, відведених під озимий ріпак, доведеться пересіяти навесні. Хоча тоді аграрії, напевне, віддадуть перевагу ярим зерновим, які потребують менших затрат: можна зекономити на насінні, нижчі витрати на догляд, менша залежність від погодних умов.

Іван ЛАЗНЮК.

СБУ перехопила сім тонн риби

У Київській області співробітники СБУ викрили підпільний склад, в якому зберігалося сім тонн промислової морської риби сумнівної якості. Так, СБУ разом із представниками ветеринарної медицини, міліції та санітарно-епідеміологічної служби викрила і припинила протиправну схему поставок, переробки та збуту на території Київського регіону недоброякісної риби.

Рибу завезли з Одеси. Одержати недоброякісний товар без відповідних документів і ветеринарних сертифікатів якості повинно було одне з київських товариств з обмеженою відповідальністю, що спеціалізується на оптовій торгівлі. В антисанітарних умовах недоброякісну промислову рибу комерсанти намагалися переробити на консерви. Безпосередньо з виробництва небезпечна продукція реалізовувалася приватним підприємцям, які збували її на території Волинської оптово-роздрібної бази і привокзальних ринків столиці. Недоброякісна риба вилучена й утилізована, **повідомили у прес-службі СБУ.**

Курс — на модернізацію ПЕК

Це — запорука економічного зростання країни, на чому наголосив міністр палива та енергетики України Юрій Продан під час церемонії закриття VII Міжнародного форуму «Паливно-енергетичний комплекс України: сьогодні та майбутнє».

— Незважаючи на кризу у світі і в Україні, ми показали, що паливно-енергетичний комплекс модернізується і розвивається. На форумі ми продемонстрували пріоритетні проекти, які на сьогодні здійснюються у цій галузі, — додав він.

Свою продукцію на спеціалізованій виставці «Енергетика в промисловості України 2009», яка відбулася в рамках форуму, представили понад 200 вітчизняних та іноземних виробників енергетичного обладнання та послуг. Найсучаснішими досягненнями енергетики похвалилися представники Австрії, Великої Британії, Німеччини, США, Чехії, Швейцарії та Росії. Це передові технології та обладнання, призначені для галузей енергетичного машинобудування, промислової електротехніки.

За словами Юрія Продана, уперше на виставці з'явилися стенди з альтернативної енергетики.

— Нове в цьому році — стенди з альтернативної енергетики, — сказав міністр. — Верховна рада, Кабмін і Президент здійснили низку законодавчих кроків, зокрема, підписано закон про «зелені» тарифи. На часі це питання більш ніж актуальне.

Справді, перші позитивні результати у цьому напрямі вже є. Так, на Сумщині, Полтавщині та Харківщині працюють котельні на брикетах із соломи, лушпиння насіння, зерна, відходів лісового виробництва. Це дає можливість економити значні кошти і поступово зменшувати використання газу або мазуту для виробництва тепла.

Нагадаємо, міжнародний форум «Паливно-енергетичний комплекс України: сьогодні та майбутнє» проводиться під патронатом Кабінету міністрів щороку з огляду на успіх заходу й широкий резонанс серед ділових кіл України та зарубіжжя. ПЕК країни на форумі цьогоріч презентували НАК «Енергетична компанія України», НАК «Нафтогаз України», НАК «Вугілля України», НЕК «Укренерго», НАЕК «Енергоатом» та їх виробничі підрозділи — загалом 44 провідні підприємства галузі.

Наталія ОВДІЄНКО.

ФОТОФАКТ

Біля Посольства Російської Федерації в Україні Ініціатива «Наша Справа» провела акцію «День пам'яті жертв ФСБ», присвячену загиблим унаслідок вибухів будинків у вересні 1999 року жителям Москви і Волго-донська.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Економічна опіка отримала «зелене світло» у Піттсбурзі

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Основним завданням саміту було вирішення низки питань, зокрема, чи варто вважати деяке «пожвавлення» світової економіки початком виходу із кризи; чи варто згортати антикризові програми і до чого це може призвести; які заходи необхідно вжити, щоб уникнути таких криз у майбутньому. Дати відповіді на всі ці запитання учасникам саміту не вдалося, однак, зустріч у

Піттсбурзі дала змогу світовим лідерам обговорити питання глобального характеру.

Водночас перешкодити вирішенню питань світового значення за одним столом у Піттсбурзі прийшли антиглобалісти. Перші зіткнення поліції й протестувальників почалися ще до відкриття саміту. За деяким даними, в акції протесту брали участь близько 600 чоловік з різних штатів США. Демонстранти вимагали припинити необґрунтовану підтримку

банківського сектору за рахунок коштів платників податків. Вони також закликали уряди звернути більшу увагу на питання охорони навколишнього середовища, захисту прав людини й охорону тварин. Антиглобалісти розділилися на кілька груп. Окремо йшли противники підтримки банків, своєю компанією прямували захисники тварин, відособлено рухалися «зелені» і борці за права людини.

Російська опозиція проведе свій з'їзд у Києві

2 жовтня в Києві відбудеться Перший з'їзд Російської антисистемної радикальної опозиції. Як повідомляє УНІАН, точний час і місце його проведення уточнюються. «На жаль, з міркувань безпеки ми не можемо повідомити повну інформацію про учасників з'їзду. Проте можемо сказати, що очікуються понад 30 російських делегатів від різних громадських рухів», — поінформувала організатори.

Водночас вони впевнені, що на з'їзді точно будуть представлені регіональні відділення низки російських організацій: Руху проти нелегальної імміграції (РПНІ), Націонал-більшовистської партії, а також Російське відділення Міжнародного національно-демократичного руху та інші.

Бізнесменів вабить море

Міжнародний інтерес до Севастополя зростає. Начальник відділу міжнародних зв'язків і протоколу міськдержадміністрації Євген Чигринський повідомив, що з січня по серпень нинішнього року місто відвідали делегації з тридцяти чотирьох країн. За два попередні роки в гостях у севастопольців побували представники тридцяти дев'яти держав. Найбільшу активність у налагодженні контактів виявляють Російська Федерація, США, Німеччина, Велика Британія, Польща та Чехія. Значна в цьому інтересі і бізнес-складова: щонайменше у кожному п'ятому заході міжнародного характеру беруть участь представники ділових кіл.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

Головними питаннями ПАРЕ стануть вибори нового Генсека й війна на Кавказі

У понеділок у Страсбурзі відкриється осіння сесія Парламентської асамблеї Ради Європи (ПАРЕ), в якій візьме участь й українська делегація. Щоправда, тема відносин з нашою країною цього разу парламентаріями розглядатися не буде. Можливо, її порушить Сабіна Лойтхойзер-Шнарренбергер, яка у середі виступить співдоповідачем на тему «Політично мотивовані зловживання в системі кримінального правосуддя у країнах—членах Ради Європи». Нагадаємо, саме пані Лойтхойзер-Шнарренбергер є співдоповідачем ПАРЕ по Україні і стежить за перебігом розслідування вбивства Георгія Гонгадзе.

Тетяна ПАСОВА.

Тварини п'яти континентів зйдуться на арені Національного цирку

Після літньої перерви Національний цирк України знову відкрив свої двері для

відвідувачів. Сьогодні стартує нова програма «Тобі, столице на Дніпрі».

— Цікавинок у ній — цілком достатньо, — каже генеральний директор цирку, народний артист СРСР та України Володимир Шевченко. — Між собою ми цю програму називаємо «У світі тварин». Адже вперше на одній арені виступлять тварини п'яти континентів. Тут і тигри, і леви, і багато мавп. Крім цього, будуть і такі, що їх Київ не бачив ще ніколи. Так, вперше на столичній арені виступлять морські леви. І, звичайно, порадує глядачів склад артистів. Розважати публіку будуть тільки кращі з кращих, призери турнірів та фестивалів, українські і російські артисти. Сенсацією цієї програми стане номер «Куля мужності» або як ще його називають «Куля смерті». Що це — побачите на виступі.

До слова, переконатися у правдивості всього вищесказаного вже вдалося журналістам і спеціально запрошеним глядачам. Серед останніх — школярі, «ветерани» цирку, незаможні родини тощо. Поеднавши приемне з корисним, артисти Національного цирку і чорновий прогін програми зробили, і подарували дітям та дорослим хвилини радості. Але іноді на обличчях глядачів можна було побачити і німії страх. «На це ж без валеріанки дивитися не можна», — прокоментува-

ла виступ повітряних гімнастів під орудою Романа Терещенка літня жінка, що сиділа поруч. Не менш емоційно зустрічала аудиторія незвичайний номер «Акробати на бало-нах». Стрибаючи на бало-нах у формі кола артисти робили всілякі перевертання, сальто.

Але з найбільшим нетерпінням глядачі все-таки чекали на вихід тварин. Дресировані дикиобрази, лами, коні, собаки і навіть кури, свині і кози виконували трюки і веселили народ. Що вже казати про тигрів, левів та леопардів. Мало не кожен їхній рух зустрічався оплесками. А ведмеді і мавпочки, під керівництвом заслуженого артиста Росії, лауреата Державної премії РФ Мурада Абдулаєва, взагалі стали улюбленицями публіки.

Здивував глядачів номер з морськими левами. До слова, доба утримання одного морського лева стає в 900 доларів. І за день цей «проглот» з'їдає близько 120 кілограмів риби. Ці величезні істоти грають з м'ячем, ловлять і крутять обручі, роблять ластівку і... але, втім, краще один раз побачити, бо все описати неможливо.

Триває вся програма близько 2,5 години. А квитки коштують від 40 до 120 гривень.

Тетяна ГРАДОБЛЯНЬСЬКА.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА (з архіву «Голосу України»).

СВІТ КОРОТКО

► МОЛДОВА

Затверджено новий уряд

Парламент Молдови вчора погодився із призначенням 40-річного лідера ліберально-демократичної партії Влада Філата прем'єр-міністром, затвердив запропонований ним склад і програму нового кабінету міністрів. За таке рішення проголосували 53 депутати правлячого «Альянсу за європейську інтеграцію». Всього в парламенті Молдови 101 депутат, і 48 місць займають комуністи. Пріоритетом уряду проголошено європейську інтеграцію Молдови. Серед інших цілей — затвердження верховенства закону, подолання фінансово-економічної кризи й забезпечення економічного зростання, децентралізація влади й забезпечення самостійності місцевих органів влади.

► НІГЕРІЯ

Невідома хвороба забрала життя десятків людей

У нігерійському штаті Адамава зафіксовано спалах невідомого захворювання, жертвами якого стали 71 особа. Комісар з інформації Алхаджи Муса Бубакарі Камале заявив, що спалах захворювання стався на півночі штату Адамава. За даними комісара, хвороба забрала життя 71 жителя, ще 746 чоловік госпіталізовані.

► ІЗРАЇЛЬ

Ехуд Ольмерт заявляє, що він ні в чому не винен

Колишній глава уряду Ізраїлю Ехуд Ольмерт учора постав перед судом, що розгляне численні корупційні обвинувачення, які рік тому обірвали кар'єру політика, передає РІА Новини.

Йому інкримінують одержання великих сум від американського бізнесмена Моріса Таланські, використання бюджетних коштів для оплати приватних туристичних поїздок і лобювання інтересів свого ділового партнера й друга Урі Мессера. Сам Ольмерт наполягає на своїй невинуватості. «Я увійшов сюди невинною людиною, невинним я звідси й вийду», — сказав він журналістам, входячи до Ієрусалимського окружного суду. Його адвокати прогнозують «затяжний і складний» процес. На вчорашніх слуханнях повинні були зачитати обвинувачення, підготовлені прокуратурою, і обговорити процесуальні питання. Через корупційні скандали Ольмерт подав у відставку у вересні минулого року, але до березня продовжував виконувати обов'язки глави уряду.

Колишній глава уряду Ізраїлю Ехуд Ольмерт постав перед судом

У Вашингтоні в жовтні відбудеться установе засідання Комісії Україна—США зі стратегічного партнерства (Укрінформ)

Будівництво 70 локальних газопроводів з високим ступенем готовності буде завершено у вересні 2009 року, заявив міністр палива та енергетики Юрій ПРОДАН

ТЕМА

Не помітили поразки...

Президент Віктор Ющенко взяв участь у пленарному засіданні 64-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН. Цей захід — традиційний і щорічний: десятки глав держав і урядів збираються у Нью-Йорку, щоб обговорити актуальні проблеми. Втім, кожен прагне розв'язати певні проблеми власних країн.

Такі завдання ставив перед собою і Віктор Ющенко, пов'язуючи з поїздкою певні сподівання передовсім із зустрічами з Бараком Обамою і Дмитром Медведевим. Однак дипломатам, котрі готували візит, не вдалося «звести» з ними Президента, не сталося й інших сенсаційних несподіванок. Тому формальною подією поїздки став його виступ на пленарній сесії. Утім, сенсація все-таки була: наш глава держави заявив, що не сумнівається у власній перемозі на... президентських виборах.

Промова Ющенко, а також виступи на пресконференції широко цитувалися у ЗМІ, тож немає потреби їх повторювати. Але якщо коротко, то головні посили Президента, зокрема, були: зміцнення світової безпеки та роль України в цьому процесі, необхідність вступу до НАТО, стан україно-російських відносин.

Коди знайомишся з виступами Ющенко в Нью-Йорку, не полишає почуття ніяковості: враження, ніби їх автор принаймні впродовж останнього року перебував у летаргійному сні, прокинувся та не знає, що за цей час відбулося у світі. Стосовно нашого членства в НАТО і того, що сама ця організація уже давно дозріла, щоб це зробити, годі говорити. Як і про те, що, за словами Ющенко, «за інтеграцією України в НАТО стоять наші суверенітет і незалежність», а генсек альянсу підтвердив домовленості, досягнуті в Бухаресті. Навч не тоді саме перед Україною щільно зачинили двері до цього блоку...

Серйозніша тема — «плач» Президента щодо підступної Росії, яка спить і бачить, якщо не загартує Україну негайно та назавжди, то забрати її під свій вплив, у зв'язку з чим Ющенко просить захисту в світової спільноті, передовсім у США.

Про наші відносини з РФ можна багато говорити, визначаючи, хто більше винен у їх похолоданні. Москва, діючи у власних державних інтересах, не свята, але часом у спробах переконати росіян у ворожих намірах українців буває, скоріше, смішна, ніж страшна. Утім, Росія переважно грає в одну «дуду», нав'язуючи світові своє бачення України. За президентства Буша Україна могла собі дозволити вдавати вередливу дівчинку, проливаючи слюзи в його жилетку, не переймаючись створенням власної єдиної політики щодо відносин з Москвою. Але нині в Америці інший президент, а й сама вона розпочала інші ігри, «перезавантажуючи» відносини, в тому числі, з РФ. Наш керівник держави та його радники цього не помітили?

Заради справедливості, чимало з посилів Ющенко під час перебування у Нью-Йорку були раціональними. Але... На кого вони справили враження чи хто до них дослухався? Навіть не тому, що час його президентства спливає. Причина проста: ті, на чію підтримку ми розраховували, розчарувалися. Не в Україні, а конкретно в її очільниках, передовсім у Ющенку і Тимошенко. Про що без дипломатії днями заявив генсек ПАРЕ — європейський представник із зовнішньої та безпекової політики Солана, котрий свого часу палко їх сам і підтримував, запевнивши, що він — гарант демократії в Україні...

Не тільки розчарування, а й утома передовсім Європи — від незрілості української влади, бажань суспільства негайно інтегруватися у євроструктури сучасної підґрунті споживацького інтересу, не зробивши для цього нічого, та ще й на тлі внутрішнього хаосу та безладу. Втім, ця заява свідчить і про неспроможність самого ЄС ефективно впливати на політичні процеси в Україні, що однак не додає честі й нам.

Нинішній світ прагматичний, і він намагається розв'язувати свої проблеми, в тому числі й глобальні, саме з позицій прагматизму: дружба дружбою, а економіка й добробут власних громадян — передовсім. Тож цілком очевидно: світ почав проводити реальну політику, в якій немає місця дріб'язковим війнам містечкових політиків. Українські очільники — мало не всі, без винятку — цього не помітили, як, утім, і очевидної поразки в цьому процесі.

Валентина ПИСАНЬКА.

Отруєння Віктора Ющенка: хто смикає за нитки?-2

Напевне, така моя планида: пробувати розібратися у складних справах. Як от, приміром, «охтирська справа» Голови Верховної Ради Олександра Мороза в 1995 році, зникнення і вбивство колеги Георгія Гонгадзе. Але не думав, що доведеться писати і про отруєння Віктора Ющенко. Щоправда, збирав до архіву всі публікації на цю тему. Розслідування цієї справи іде з потугами і вельми повільно. А почав формувати архів із стенограми вечірнього засідання Верховної Ради 7 жовтня 2004 року, на якому слухали інформацію тимчасової слідчої комісії щодо розслідування справи про замах на життя кандидата в Президенти Віктора Ющенко. З основною доповіддю виступив тодішній голова комісії, народний депутат Володимир Сівкович, з контрверсійною — член комісії, народний депутат Сергій Шевчук.

Зупиняюся на цьому так детально, бо учора з'явилося повідомлення пресслужби тимчасової слідчої комісії Верховної Ради з питань розслідування обставин отруєння кандидата на пост Президента України Ющенка Віктора Андрійовича та з'ясування причин і виявлення осіб, винних у зволіканні з розслідуванням кримінальної справи і передачею матеріалу до суду (така офіційна назва комісії. — Авт.). Щоправда, спершу хотілося довідатися про статус прес-служби. Наскільки мені відомо, прес-служба названої ТСК до апарату парламенту не належить. Отже, виникає запитання, чи можна в такому випадку вважати розповсюджену заяву офіційною?

З другого боку, член комісії народний депутат Нестор Шуфрич у розмові з кореспондентом «Голосу України» підтвердив, що на засіданні комісії була проголосована ця заява. Однак, скільки членів комісії з 11 наявних голосувало за неї, поки що з'ясувати не вдалося. Хоча й так відомо, що один з них — Геннадій Москаль — нині очолює кримську міліцію.

А тепер про зміст самої заяви, розповсюдженій, зокрема, агентством УНІАН. Тимчасова слідча комісія Верховної Ради, йдеться у ній, вимагає від Генеральної прокуратури і СБУ порушити кримінальну справу за фактом фальсифікації отруєння Президента діоксином. Оскільки, мовляв, слідча група під керівництвом Галини Климович розслідує лише одну версію — що у вересні 2004 року главу держави отруїли діоксином, підмішаним до їжі.

«ТСК ВР змушена заявити, — йдеться далі, — що факт отруєння В. Ющенка діоксином був сфальсифікований. Комісія має достатньо доказів, які підтверджують

факт маніпуляції з експертизами зразків крові Ющенко».

Щоправда, в заяві як приклад наводяться «багаточисельні інтерв'ю» народного депутата Романа Зварича, який, мовляв, підтвердив, що возив зразки крові до Сполучених Штатів. Роман Зварич цього, до речі, не заперечує, а ще й уточнює: возив і шматочки нігтів. Окрім того, ТСК відзначає, що комісія має документальні докази того, що «дружина Президента Катерина Ющенко під час виборчої кампанії 2004 року консультувалася і отримувала допомогу від представників спецслужб США». У свою чергу, Катерина Ющенко, ми переповідали її інтерв'ю газеті «Україна молода» у попередній публікації, каже, що зверталася по допомогу до багатьох знайомих у Європі і США.

Заява прес-служби ТСК уточнює повідомлення про існування запису телефонної розмови англійською мовою якоїсь Марти зі співробітником іноземної розвідки, нібито Романом. Зокрема, стверджується: «ТСК ВР звернулася до Одеського НДІ судових експертиз при Міністерстві юстиції, який зробив офіційний висновок, що голос так званої «Марти» ідентичний голосу дружини Президента України Катерини Ющенко». Проте в заяві не уточнюється: в який спосіб отримала комісія цей запис, від кого? Чи було судове рішення на прослуховування телефонних розмов, якщо висновки експертної установи відповідають дійсності, дружини кандидата у Президенти? На ці запитання, на мою думку, також треба дати відповідь, якщо Україна — правова держава. Інакше, що думати пересічним громадянам про свої права, коли нехтуються права дружини кандидата на посаду глави держави.

Далі ТСК вимагає слідчим шляхом перевірити інформацію про те, що кров Віктора Ющенко у Сполучених Штатах Америки збагачувалася діоксином. Окрім цього, ТСК вимагає від Генпрокуратури і чомусь СБУ звільнити керівника слідчої групи Галину Климович. Голові тимчасової слідчої комісії Володимир Сівковичу, який вдруге її очолив, доручено зустрітися з Генеральним прокурором і «познайомити його з усією інформацією, яку збрала комісія за час роботи». Генеральна прокуратура розповсюдила повідомлення для засобів масової інформації (див. «Голос України», №180, 25 вересня ц. р.), у якому спростували майже всі факти, викладені в заяві прес-служби ТСК.

Однак у заяві чомусь не йдеться про наукові висновки швейцарського професора Жана Соре, оприлюднені минулого літа в Лондоні та Японії. Щоправда, народний депутат Давид Жванія в інтерв'ю «Газеті по-київськи» натякнув: мовляв, у Європі, щоб відкрити дерматологічну клініку, коштує 50 тисяч доларів. Ми не будемо коментувати зарплати в Європі, а тим більше вартість лікування. Вони незіставні з українськими. Але надамо слово Жану Соре. «У людей, які роблять такі заяви, немає ні честі, ні совісті, ні розуму, — так він відповів журналістам газети «Сьогодні», які звернулися до нього за коментарем. — Мої дослідження мають історичну цінність. Невдовзі я надрукую нову доповідь, і всі зможуть у цьому переконатися». Ще раніше Жан Соре стверджував: кандидат у Президенти був отруєний діоксином.

Ми вже писали, що автор версії про фальсифікацію отруєння Віктора Ющенко — аналітик тижневика «2000» Сергій Лозунько. Про його позицію і посилання на те, звідки в цієї версії ноги, можна буде поговорити пізніше. А сьогодні зауважу: дослідження Сергія Лозунька публікувалося у декількох номерах газети влітку минулого року. Збіг це чи ні, але факт залишається фактом. Саме в той час відбулася «дивна війна» на Кавказі під назвою «примус до миру», а у Верховній Раді розпочалися переговори про широку коаліцію між БЮТ і Партією регіонів, зміни до Конституції і обрання Віктора Януковича Президентом у парламенті.

У той час автор цих рядків висловив думку: наступним кроком має стати формування тимчасової слідчої комісії, яка заявить про фальсифікацію отруєння Віктора Ющенко. А після прийняття закону про ТСК має пройти імпичмент нинішньому главі держави. Розпад коаліції БЮТ і «НУ—НС», звільнення Арсенія Яценюка з посади Голови Верховної Ради, призначення дострокових парламентських виборів, які так і не відбулися, зірвали у той час плани тих, хто хотів усунути Віктора Ющенко від влади. Відтак комісія була створена лише 31 березня цього року. Але, схоже, гра триває. Хто її замовив? Ми вже пробували дати відповідь у минулій публікації. А сьогодні прощитуємо відповідь народного депутата Сергія Шевчука 7 жовтня 2005 року на запитання Василя Червонія, чи вивчала попередня ТСК «криваві» досліди спецлабораторій «дружньої держави»: «Ні, комісія так далеко в історію не заглиблювалася... Але що стосується дружньої сусідньої держави, то теза про ботекс, інформація про цей препарат надійшла в комісію якраз від сусідньої держави».

Володимир КОРОЛЮК.

Капіталісти «почервоніли»

Завтра у Федеративній Республіці Німеччина — вибори в парламент

У виборах до Бундестагу візьмуть участь 27 політичних партій і об'єднань із 52 зареєстрованих. Партії, котрі нині представлені у парламенті, автоматично одержали право брати участь у виборах: Соціал-демократична партія Німеччини (СДПН), Християнсько-демократичний союз (ХДС), Християнсько-соціальний союз (ХСС), Вільна демократична партія (ВДП), Ліва партія (ЛП) та «Союз-90»/»зелені».

Крім основних, у виборчих списках — невеликі партії. Право на участь у виборах одержали також Націонал-демократична партія Німеччини (НДПН) і право-радикальна партія Німецький народний союз. Невеликі об'єднання — їх 21 — відповідають партійному статусу, тобто мають чітку структуру та політичну програму.

Виборці бажають: у Бундестаг — і лівих, і правих!

Під час виборчої кампанії на сайті Бундестагу з'явився такий собі «Wahlomat» — виборчий автомат. Громадянам пропонувалися обрати критерії, що за ними вони мали уявити, якою хотіли б бачити Німеччину та які саме партії мали б представляти у парламенті їхні інтереси? Результат, що

його видала електронна система, був не тільки малоочікуваний, а просто-таки неймовірний: суспільство прагне бачити в Бундестазі представників і Лівих партії, і НДПН! Ці партії, з'ясувалося, мають схожі «паролі», хоч і є протилежними за ідеологією.

Тож інтереси виборців несподівано збіглися, що має змусити політиків замислитися: знизилася популярність теми об'єднання Європи, яке підтримують консерватори, натомість дедалі більше прихильників набуває національна ідея, яку пропагують праві. Але, якщо відкинути ідеологію, то у ФРН громадяни переконуються, що мають віддавати дедалі більше грошей у зведення європейського дому, жертвуючи невинуватою багатого. А от Ліва партія, навпаки, уже сьогодні висуває чимало привабливих пропозицій.

ЗАКІНЧЕННЯ НА 12-Й СТОР.

18 вересня.
Київ.
Фахівці
Київського
еколого-
культурного
центру провели
лікування
300-річного
дуба.

20 вересня.
Крим,
Коктебель.
Збирання врожаю
столових сортів
винограду.

19 вересня. Житомирська область. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин побував на Другому міжнародному фестивалі дерунів у Коростені.

21 вересня. На головному корпусі Київського національного університету імені Тараса Шевченка відкрито меморіальну дошку з нагоди відзначення 100-річчя від дня народження видатного вченого Миколи Боголюбова.

22 вересня. Роботу Верховної Ради було розблоковано, проте законопроекти, які стосуються підвищення розмірів державних соціальних стандартів, так і не було проголосовано.

23 вересня.
Львівська об-
ласть. Баталь-
йонні тактичні
навчання з бойо-
вою стрільбою
ЗС України на
території Міжна-
родного центру
миротворчості та
безпеки Сухо-
путних військ
ЗСУ (колишній
Яворівський полі-
гон Західного
оперативного ко-
мандування).

24 вересня.
Крим, Севасто-
поль. Мітинг
проти позапла-
нового підви-
щення тарифів
на комунальні
послуги біля
міської держав-
ної адміністрації.

Донецька ОДА розробила регіональну програму розвитку теплопостачання вартістю 720 мільйонів гривень, *повідомив міністр з питань ЖКГ Олексій Кучеренко*

Президент України Віктор Ющенко запросив президента Кіпру **Дімітріса ХРІСТОФІАСА** відвідати Україну з візитом, *повідомила прес-служба глави держави*

Василь Деревляний: «У сьогоднішню Тернопільську обласну раду повернулися слова «самопіар», «плагіат» та «відкат»

У газеті «Голос України» №124 за 8 липня 2009 року прочитав матеріал тернопільської журналістки Любові Левицької «Розчаровуються у колишніх кумирах і шукають нових» і подивувався автору. Поважна журналістка у авторитетній газеті настільки поверхово та тенденційно «проаналізувала» (якщо так можна взагалі сказати) політичну ситуацію на Тернополі, що я був прикро здивований.

Почну все по порядку. Нині все Тернопілля поінформоване, що проведення дострокових виборів до обласної ради було штучним і насильницьким, на заваганку певної групи осіб.

Нагадаю читачам «Голосу України», а тим, хто не знає, повідомляємо, що 13 серпня Львівський апеляційний адміністративний суд скасував постанову Тернопільського окружного адміністративного суду від 2 лютого 2009 року. Даним судовим рішенням окружний адмінсуд скасував рішення Тернопільської обласної ради, прийняті на другому пленарному засіданні 16 сесії Тернопільської облради 18 грудня 2008 року, 17 сесії 26 грудня 2008 року та 18 сесії 30 грудня 2008 року. Серед скасованих рішень є питання припинення повноважень Тернопільської обласної територіально-виборчої комісії (голова Н. Чуйко), формування нового складу ТВК (голова Володимир Твердохліб), скорочення складу депутатів із 120 до 90, питання щодо призначення директором Тернопільського облдрамтеатру ім. Т. Шевченка Ігоря Сачка та інші рішення (всього 65). Рішення Львівського апеляційного адміністративного суду фактично підтверджує правомірність та законність прийняття рішень Тернопільською обласною радою, а саме більшістю від складу депутатів, що діяли на основі фракції «Батьківщина» (Блок Юлії Тимошенко).

Одночасно скасування постанови Тернопільського окружного адміністративного суду означає неправомірність дій цього суду (голова суду М. П. Шульгач, судді, які розглядали справу — головуюча Данилевич Н. А., судді Мартиць О. І. та Подлісна І. М.).

Під час прийняття свого рішення судді Львівського адміністративного суду керувались аргументами, які навіть представник ТОО ВО «Батьківщина» Володимир Бойко.

З вищезазначеного можна зробити висновок, що ТВК під керівництвом Наталії Чуйко не мала за-

конних підстав для організації та проведення позачергових виборів Тернопільської обласної ради 15 березня 2009 року.

Особливо здивувала позиція авторки матеріалу щодо політичних «перекотиполів», яких чомусь вона називає активістами БЮТ. Насправді, політична сила Юлії Тимошенко на Тернополі зуміла, як ніяка інша партійна структура, очиститися від пристосуванців та виключити їх із своїх лав. Ці дербанщики та аферисти ніколи не мали жодного відношення до фінансової підтримки нашої політичної сили, як їм постійно в ЗМІ це приписують. Вони програли всі суди. Тепер вони показують своє істинне обличчя на чолі чужорідних за духом галичанам партій. Як відомо, саме бютівці відстоювали і відстоюють ідею передачі чи продажу землі і комунального майна лише через аукціони. Саме така принципова позиція викликала шалений спротив різноманітних ділків, які накинuli оком на певну земельну та комунальну власність. Нині мешканці Тернопілля вже спостерігають, як представники політичних сил «Єдиного центру», «Свободи», Партії регіонів між собою сваряться в прямих ефірах і на шпальтах газет за вплив на розподіл власності. Люди подивовані зажерливістю певних осіб, які вже й забули про свої передвиборні обіцянки.

Окремо хочу зазначити про долю Тернопільського аеропорту. Саме обласна рада попередньої каденції під керівництвом бютівців повернула летовище до власності громади та ще й мільйон доларів відсудила в інвестора, який не виконав своїх обіцянок. До речі, на сьогоднішній день ця обласна рада, важко сказати про обставини, але вже втратила цей мільйон. Ось як «великі патріоти» відстоюють інтереси області. Тут би варто провести журналістське розслідування. Для прикладу, варто згадати, що лише депутати-бютівці Володимир Бойко та Ігор Романків їздили на судові засідання до Львова. Більше жодного депутата чи представника іншої політичної сили в судових залах не було помічено. На фоні цієї титаничної праці та мегалозбутку нині піаряться різні політичні сили, які хочуть роздерибанити стратегічний об'єкт, а точніше, землю під ним.

Більше того, саме завдяки послідовній позиції та самовідданій праці директора аеропорту Юрія Малецького, який не так давно став депутатом Тернопіль-

ської міської ради від фракції «Батьківщина», можна говорити про позитивну динаміку в роботі летовища. Усім відомо, що «паперові» заяви, які мало не шотияня продукують місцеві політичні Остапи Бендери, не вартують й паперу, на якому пишуться, а от грамотна робота Малецького дозволила зберегти кадровий потенціал летовища. Щоденна робота бютівського директора не дозволила Тернопільському аеропорту зникнути з карти України і перетворитися на черговий будівельний майданчик, як це прагнуть зробити нинішні політичні зайди, що нахрапом прорвалися до влади.

Про ставлення мешканців краю до нинішніх так званих націоналістичних сил годі й казати. Грамотні краєни вже давно завважили, що «свободівська» обласна рада ніби купила ксерокс і всі рішення попередньої обласної ради дублює, навіть не змінюючи жодної букви чи коми. Зокрема, великий резонанс в такому плагіаті викликало рішення про соціальний статус військових ОУН-УПА. Ветерани досі допитуються і не можуть почути логічної відповіді, чому політична сила Тягнибока

на завершення, з великою прикрістю мушу повідомити, що до Тернопільської обласної ради повернулись «непрозорі схеми» прийняття рішень, чого не було за часів бютівської більшості. Про це тепер з доброю ностальгією неодноразово згадують мешканці Тернопільщини на прийомі громадян у мене, як народного депутата України.

Василь ДЕРЕВЛЯНИЙ, народний депутат України, голова ТОО ВО «Батьківщина».

Олександр Савчук, народний депутат України: «Той, хто сьогодні зупинить технічне переозброєння, втратить усе»

Попит на продукцію машинобудування в Україні потроху зростає, хоча ситуація на ринку далека від стабільності. На зустрічі з журналістами в Маріуполі народний депутат України, президент ВАТ «Азовмаш» Олександр Савчук зазначив: «Те, що всі українські металурги, за рідкісним винятком, зупинили технічне переозброєння, — це довго тривати не може. Іноземні компанії продовжують оновлення. Наприклад, нещодавно ми домовилися про будівництво двох конвеєрів для заводу в Алжирі. Незважаючи на те, що там теж проблеми із зарплатою, тривають скорочення, та люди розуміють — без нової техніки, без нового обладнання немає майбутнього».

Розраховують маріупольські машинобудівники і на зростаючий попит на залізничні вагони. З початку цього року найбільшим попитом користувалися нафтобензинові цистерни — їх частка у загальному обсягу випущених вагонів перевищує 85 відсотків. Але, за словами народного депутата, після аварії на Саяно-Шушенській ГЕС у Росії виникла потреба в завантаженні теплових електростан-

цій, а значить — у перевезенні більших обсягів вугілля. Тож «Азовмаш» готовий поставити російським споживачам нові вагони. Виявляє зацікавленість і Казахстан, де на базі Акмолінського вагоноремонтного заводу українські та казахські партнери створюватимуть спільне підприємство зі складання вагонів. «Таким чином, ми стаємо головними підрядниками із поставання рухомого складу до Казахстану, — пояснює О. Савчук. — Це дуже гарний ринок для нас, він вимагає 10—15 тисяч вагонів на рік».

Депутат прогнозує, що пожвавлення у вітчизняній економіці настане навесні. Якщо у перші півроку економічної кризи падіння виробництва на «Азовмаші» було дуже відчутним (виробництво скоротилося із 1200 вагонів на місяць до 70—100 вагонів), то тепер підприємство завантажене на 50 відсотків. До кінця року планують вийти на рівень 70—75 відсотків від обсягів минулого року. Проблемаю були і великі кредити, взяті під модернізацію виробництва. Сьогодні переговори із усіма кредиторами — на завершальній стадії. «Ми знаходимо спільну мову, кредитори розуміють, що підприємство живе, працює, що у нього є майбутнє», — сказав керівник.

Незважаючи на важкі часи, на «Азовмаші» не зупинили оновлення виробництва. «Той, хто сьогодні зупинить технічне переозброєння, втратить усе, — переконаний О. Савчук. — Не припиняємо ми його і зараз, адже все обладнання придбане. У лютому, в найважчі часи, ввели в дію машину безперервного лиття заготовок, тепер вона дає шосту частину доходу. Повинні завершити другу лі-

Депутат прогнозує, що пожвавлення у вітчизняній економіці настане навесні. Якщо у перші півроку економічної кризи падіння виробництва на «Азовмаші» було дуже відчутним (виробництво скоротилося із 1200 вагонів на місяць до 70—100 вагонів), то тепер підприємство завантажене на 50 відсотків.

нію вагонного лиття. Очікуємо на новий оброблюючий центр, його роблять італійці, він коштує три мільйони євро. Це — майбутнє нашого машинобудування, такі центри за добу роблять те, на що нам потрібен був тиждень».

На думку депутата, держава могла би допомогти виробникам двома речами: консолідацією зусиль усіх гілок влади для подолання кризи і доступними кредитами, не вищими за 12 відсотків річних.

Напередодні професійного свята — Дня машинобудівника — поцікавилася настроєм у колективі підприємства. «Працюю на «Азовмаші» вже 37 років, — розповів Михайло Тімаков, наладчик контрольно-вимірвальних приладів і автоматики. — Були роки важкі, неплатежі. Але на стороні не шукав роботи. Потім борги із зарплати віддали. Ті, хто пішов звідси, повернулися — хто із приватного бізнесу, хто із заробітків. Тож переживемо все, упевнений».

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Розраховують маріупольські машинобудівники і на зростаючий попит на залізничні вагони

Геннадій МОСКАЛЬ: «Місцевій владі — не до проблем людей!»

ВІДВЕРТЕ ІНТЕРВ'Ю

Для багатьох призначення Геннадія Москаля начальником кримської міліції було досить несподіваним. А що він сам очікує від свого призначення? Що має намір зробити в перші місяці служби?

Про це та інше наша бесіда із заступником міністра внутрішніх справ України — начальником Головного управління МВС України в Криму, народним депутатом України Геннадієм Москалем (на знімку).

— Яке завдання вам поставив міністр внутрішніх справ?

— Міністр Юрій Луценко поставив органам внутрішніх справ у Криму одне завдання — в автономії мають бути мир, спокій і законний порядок, громадяни мають почуватися в безпеці, злочини мають сидіти там, де їм належить. Глава відомства сказав, що необхідно посилити боротьбу зі злочинністю, особливо з організованими її формами, і забезпечити охорону громадського порядку.

— Але щоб викоринити організовану злочинність у Криму, треба зруйнувати її економічну основу. Як міліція вирішує це завдання сьогодні?

— Я приїхав на півострів не відкривати Америку, мені не треба було читати якісь оперативні справи. Ми підняли всю місцеву пресу, яка писала про зловживання влади й виявили, що основа основ, звідки бралися гроші — це сімферопольський міськвиконком — земля, маршрути, ліцензії, дозволи, будівництво. Фактично — це основні кошти, що поповнювали «касу» організованої злочинності. Вона (організована злочинність. — Авт.) поставила свого міського голову, котрий без їхнього дозволу навіть прибиральницю на роботу не приймав. Міліція не давала висновки про те, хто украв і скільки, все це роблять контрольно-ревізійні органи, фінансові експерти. А ми в рамках «Закону про міліцію» проводимо слідство і порушуємо кримінальну справу чи ні...

— Як зазначили журналісти, ви після призначення на різні державні посади практично не проводите ротацию кадрів. Який результат такого підходу до людей?

— Перетасовування кадрів у міліції призводить до хаосу та збільшення злочинності в країні.

Головне для мене в співробітництві міліції — це професіоналізм, професіоналізм і ще раз професіоналізм. А міняти весь апарат, особливо його керівний склад — це не в моєму стилі. У Криму були такі начальники міліції, за якими приходили і їхні призначенці. І що? Одержували квартири на півострові, якісь преференції. А потім вся команда разом з ним йшла. А основний склад міліції залишався сам на сам зі своїми проблемами — безквартир'ям, проблемами кар'єрно-

го росту тощо. Сьогодні у нас бракує кадрів, є райвідділи, які ми не можемо укомплектувати — але ми знаходимо резерви. І працюємо. До підлеглих я ставлюся з повагою. Але якщо людина бере гроші, «крише» бандитів, передає злочинцям оперативну інформацію, поширює наркотики і здійснює інші правопорушення — я з такими прощаюся без докорів сумління.

— На сайті Партії регіонів народний депутат України севастопольцє Вадим Колесніченко прокоментував ваше призначення начальником міліцейського Главку АР Крим і ваші перші дії на посту керівника міліції так: «Створюється враження, що деякі керівники української міліції повернулися якщо не в 1937 рік, то точно — в 2005-й. Ті самі бравурні, бездоказові заяви, та сама грізна риторика з вимогою «зачистити Крим», видати «квиток на війну з криміналітетом», та сама профанация та літзорність реальних дій, за якими криється очевидне політичне замовлення». Чиє замовлення ви виконуєте?

— Я народного депутата України Вадима Колесніченка знаю давно. Не можу повірити, що ці слова сказав він. Тут мені нічого коментувати.

На півострові — соціально-економічний хаос, демографічна криза, внутріпартійна боротьба. Місцевій владі не до проблем людей, вони ділять владні портфелі. А тим часом Крим поступово втрачає свою привабливість як туристичний центр України і курорт. Подивіться, чи є тут провідні готелі світу — Хілтон, Марріотт, Інтерконтиненталь, Шератон та інші? Тому на півострів і не їдуть туристи з інших країн. Ось цим і кримській владі треба перейматися, і деяким народним

депутатам України-кримчанам. Нагадаю мною шанованому

народному депутату, до того ж юристові — контроль за діяльністю міліції здійснює Кабінет Міністрів України, міністр внутрішніх справ. Місцеві ж органи здійснюють контроль за роботою міліції, не втручаючись в оперативно-розшукову, кримінально-процесуальну та адміністративну діяльність. Нагляд за дотриманням законності в діяльності міліції здійснюють Генеральний прокурор України і прокурор Криму.

— Лунають заклики до глави парламенту Володимира Литви-

на звернутися до суду з приводу дострокового припинення вами повноважень народного депутата...

— У Біблії написано: «Не суди і не судимий будеш». 8 вересня минув мій термін подачі заяви про складання мною депутатських повноважень. Я законослухняний громадянин і не збирався грати ні в які ігри. Але подивіться: 19 серпня постановою уряду України мене призначено на посаду начальника кримської міліції. Не встигли ще висохнути чорнила на цьому рішенні, як Донецький обласний адміністративний суд відкриває провадження за позовом Анатолія Могильова, котрий був начальником Главку МВС України в Криму, з приводу призначення мене на посаду. І на 24 вересня вже призначено засідання суду. Якщо рішення — мене звільнити, а Могильова поновити на посаді начальника кримської міліції? Двічі я не можу бути покараний. Я пояснив свою позицію Голові Верховної Ради України. І тепер чекаю його рішення. А в суд до Донецька поїду я, або пошлю свого представника.

— Кандидат у Президенти України Сергій Тігіпко в програмі журналіста Євгена Кисельова «Нагорі» сказав, що ваше призначення в Крим сьогодні дуже доречне і воно — професійне. А ваш колишній товариш по службі генерал-полковник міліції Михайло Корнієнко підкреслив, що Г. Москаль на посаді начальника кримської міліції — це гарний вибір. Прокоментуйте.

— Я професійний міліціонер. Якби я прийшов на цю посаду з посади начальника ЖЕКу, або наприклад депутата, який носив прапора і кричав «Слава Україні!», то це призначення було б партійним. Я 34 роки в міліції, закінчив три вищі навчальні заклади МВС. Єдиний начальник УВС, котрий служив у МВС з 1973 року, керував міліцією Чернівецької, Закарпатської, Дніпропетровської областей і Главком МВС України в Криму. Тому своє призначення в Крим також вважаю професійним, а не партійним. Я не належу до жодної партії і вступати не маю наміру. Сьогодні я займаюся на півострові розкриттям карних злочинів — пограбуваннями, викраденнями автомобілів, убивствами, боротьбою з наркотрафіком і організованою злочинністю, а не партійною роботою.

— Наскільки кримський парламент і місцеві органи влади півострова сьогодні криміналізовані. Що робить кримська міліція для того, щоб очистити владу від криміналу?

— Міліція робить все, щоб злочинці сиділи у в'язниці. Але ситуація сьогодні зовсім інша, ніж була в мій перший прихід у Крим (Г. Москаль керував кримською міліцією в 1997—2000 роках. — Авт.). Тоді нас підтримував Президент України Леонід Кучма, глава його адміністрації Володимир Литвин. Жодного разу вони мені не подзвонили й не сказали, кого можна заарештовувати, а кого ні. Було одне запитання: коли на півострові наведе лад? Також нас підтримували й прокурор Криму Володимир Шуба, Служба безпеки України, Верховний Суд України. Криміналітет не мав зв'язків з Києвом. Сьогодні ситуація змінилася. Очистити

півострів від колишніх членів ОЗУ зовсім не просто. Уже фактично немає бандитів, які були в 90-х роках, вони всі «законослухняні» громадяни, політики. Тому мені незрозуміла позиція партійних лідерів, які до своїх списків включають членів ОЗУ. Кримчани приходять до мене і ставлять запитання: ми живемо погано, коли ви вилучите криміналітет з влади? А я відповідаю їм, що я не обирав їх (криміналітет. — Авт.) до влади, а обирали ви. Я озвучив ці імена й прізвища в пресі. Отож не висувайте міліції жодних претензій. А наступного разу на виборах думайте, кому довірити владу.

— Керівництво кримського парламенту не раз заявляло, зокрема, і під час вашого перебування на посту представника Президента в Криму, що ви своїми висловами і повідомленнями в пресі про криміналітет у депутатських лавах ображаєте вищий представницький орган — Верховну Раду Криму, у тім числі й кримчан. То ображаєте чи ні?

— Борони Боже. Кримчан я ніколи не ображав, я ходжу вулицями без усіякої охорони. Зустрічаюся з населенням півострова, розмовляю з людьми. Голова Верховної Ради Криму Анатолій Гриценко, на мою думку, винен у тім, що не зайняв тверду позицію, щоб криміналітет не потрапив до парламенту, фактично він допустив їх до списків. Ось у чому питання! Люди ж обирали першу п'ятірку, у виборчому бюлетені не було повного списку кандидатів у депутати. Виходить, їх просто ошукали.

— За вашими даними, деякі депутати Верховної Ради Криму є членами ОЗУ і кримінальними авторитетами й впливають на політичні та соціально-економічні процеси в автономії. Ваш лист на адресу Президента, Прем'єр-міністра, Голови Верховної Ради України про те, що в парламенті Криму склалася критична ситуація — це що, попередження керівників держави про кримську ситуацію чи констатація фактів?

— Це констатація фактів. Я сказав, що якщо їх (криміналітет. — Авт.) приймають у високих кабінетах на Печерських пагорбах, виходить, тінь відповідальності лягає за ситуацію в Криму й на київських чиновників. Таких людей не тільки на поріг своїх кабінетів не можна пускати, а їх треба зупиняти на під'їзді до столиці й відправляти назад. Далі Борисполя або Жулян їм дороги немає бути.

— В Іспанії поліцією заарештовано уродженця Керчі Олега Єремєєва, людину, котру підозрюють в безпосередньому виконанні замовного вбивства 1998 року першого віце-прем'єра Криму Олександра Сафонцева. Міліція вже вийшла на слід замовників убивства?

— Ми знаємо і організатора, і замовника вбивства. Передбачуваний організатор — громадянин Лаптев, сьогодні він перебуває в міжнародному розшуку по лінії Інтерполу. Я гадаю, що він назве замовника вбивства Олександра Сафон-

цева після того, як його заарештують. Рішенням Головного управління МВС України в Криму ми зробили нев'язним на п'ять років на територію України громадянина США Сергія Коллетті — у минулому активного учасника ОЗУ «Сейлем» Сергія Крюкова. Нехай з ним, громадянином Америки, Президент США Барак Обама та ФБР борються, у нас і своїх мафіозі вистачає. А я підготував папку по цій людині й передам її в посольство США представникові ФБР, нехай розберуться, як він отримав громадянство США.

— А як розслідуються розстрільні справи вищих чиновників

Криму, скоєні бандитами 1997 року — А. Головізіна, Д. Гольдича. Успіх є?

— Ми пішли іншим шляхом. Кримська міліція не розпорошуватиметься по дрібницях — вона завела кримінальні справи на всі ОЗУ. Так ми вчинили з ОЗУ «Башмаки»: порушили кримінальну справу за ст. 255 «створення злочинного угруповання» і ст. 257 «бандитизм». Тоді нам не треба нічого доводити, крім участі в банді. Навіть якщо він нічого не робив, але був учасником банди — він сідає на лаву підсудних. Апеляційний суд Одеської області почав розгляд кримінальної справи стосовно «Башмаків» — створення злочинної групи і бандитизм. У кримінальній справі чітко записано — злочинна організація під назвою «Башмаки» утворилася з метою здійснення навмисних убивств, нападу на окремих громадян, державні установи, дестабілізації громадсько-політичної ситуації. Всі сили міліцейського главку кинуті на з'єднання воедино всіх фактів і фігурантів, що мають відношення й до ОЗУ «Сейлем». Сьогодні в оперативній розробці 101 розстрільна справа з використанням вогнепальної зброї та вибухових речовин. І здебільшого їх скоїли члени цього ОЗУ. Отож бандити сидітимуть у в'язниці.

— В одному зі своїх інтерв'ю ви сказали, що ваш період кримського життя схожий на анекдот. Анекдот триває?

— Мої підлеглі, хоч би де я працював, завжди думали, що от прийшов новий начальник — суворий, навіть часом жорсткий. А я люблю гумор, анекдоти, навіть жартую іноді. Моя думка: чим вище посада, тим більш відкритою і простою має бути людина. Так легше жити. У мій перший прихід у Крим місцева преса дотепно жартувала, що «мовляв, на одного москаля на півострові більше стало». Тому все моє життя в Криму нагадує анекдот.

Георгій ВЕРВЕС.
Р. С. Донецький обласний адміністративний суд переніс своє засідання за позовом колишнього начальника кримської міліції Анатолія Могильова з приводу призначення Геннадія Москаля на посаду начальника Главку МВС України в Криму на 23 жовтня. Інтереси Геннадія Москаля в суді представляли представники юридичного управління МВС України і юридичного департаменту Кабінету Міністрів України.

Фастівські вінценосці, або Як міськрада ринок у споживспілки забирала

За роки незалежності, досить серйозно приправлено запахом кримінального перцю, невеликому провінційному Фастову з його дещо патріархальним укладом життя якимсь дивом вдавалося уникати серйозних катаклізмів, котрі суттєво порушили б розмірений ритм міста: передусім, серйозних соціальних потрясінь і кланових економічних розбірок зі стріляниною «по мішенях». І ось у розпал цього літа, наче хтось наврочив, провінційна іділія скінчилася раз і назавжди. Чи то скучно у кабінетах влади комусь стало, чи то якийсь гедзь занадто сильно покусав деякі владні сідниці, чи то нінішне безладдя в державі розбурхало приховані непомірні апетити, але її представники вирішили заповнити прогалину й... розпочали, схоже за все, захоплення у самісінькому центрі провінційного міста земельної ділянки загальною площею 1,74 гектара. Триває воно вже третій місяць безперестану, і, схоже, це лише початок.

Та перш ніж розповісти про перебіг процесу та приховані від очей пересічних фастівчан нюанси, дозволю собі зробити невеликий екскурс у минуле. Адже битву міська влада веде за землю, на котрій розташований Фастівський ринок, єдиним законним власником якого більше двох десятиліть була і залишається донині Київська регіональна спілка споживчої кооперації. Отже, до витоків...

Ще на початку травня 1987 року виконком Київської обласної ради народних депутатів (05.05.87 року) прийняв рішення №143 «Про заходи по поліпшенню роботи колгоспних ринків», яким у першому півріччі 1987 року вирішив передати Київській облспоживспілці об'єднану дирекцію колгоспних ринків з ринками та іншими структурними підрозділами, які входили до її складу.

За актом безкоштовного припинення-передачі від 23 липня 1987 року обласне об'єднання ринків разом із усіма рухомими та нерухомими активами і пасивами, у тому числі Фастівський колгоспний ринок з юридичною адресою: м. Фастів, вул. 25 років Жовтня, 9, розташований на земельних ділянках загальною площею 1,76 га на вул. 25 років Жовтня, 9 і вул. Галафеева, 44, були передані від обласного управління торгівлі Київській облспоживспілці. Даний акт підписали по 5 посадовців від кожної сторони.

Тоді ж Київська облспоживспілка, у свою чергу, всі отримані у власність ринки передає в оперативне управління (без переходу права власності) райспоживспілкам, що входили до її складу. Відповідним чином Фастівський колгоспний ринок було передано в оперативне управління Фастівській райспоживспілці без зміни назви та власника.

Оскільки законодавство, що діяло на той час, не передбачало обов'язку стосовно юридичного оформлення права постійного землекористування, то лише в грудні 1996 року, після розгляду звернення і пакета відповідних документів Фастівського колгоспного ринку, виконком Фастівської міської ради приймає рішення від 17.12.96 №224/5 «Про оформлення постійного користування земельною ділянкою «Фастівському колгоспному ринку».

Відповідно до нього, 26 березня 1997 року Фастівському колгоспному ринку було видано Державний акт на право постійного користування землею під реєстраційним номером 000041.

Наприкінці цього самого року тодішній директор Фастівського колгоспного ринку своїм листом від 12.12.96 року з посланням на дозвільний лист правління Київської облспоживспілки №224 звернувся до Фастівського міськвиконкому з клопотанням зареєструвати Фастівський колгоспний ринок у встановленому порядку.

У відповідь міськвиконком приймає розпорядження №149 від 19.03.97 року і видає Свідоцтво про державну реєстрацію «Фастівського міського ринку райспоживспілки» за ідентифікаційним кодом 01561195.

Ніби передбачаючи маніпулювання юридичними документами в майбутньому, виконком Фастівської міськради видає довідку №6-33/1180 від 23.12.97р. за підписом заступника міського голови, де зазначає, що «Фастівський міський ринок райспоживспілки» утворений на базі колишнього Колгоспного ринку і є його правонаступником.

Після створення Київської облспоживспілкою Госпрозрахункового об'єднання ринків (постано-

ва правління №151 від 18.03.97р.) усі ринки, в тому числі «Фастівський міський ринок райспоживспілки», за відповідними актами приймання-передачі повертають із оперативного управління райспоживспілок на баланс новоствореного об'єднання.

Розпорядженням №40 від 26.01.98 р. «Фастівський міський ринок райспоживспілки» перереєстровано у «Фастівський ринок Київської облспоживспілки» з одночасною видачею Свідоцтва про державну реєстрацію (перереєстрацію) за ідентифікаційним кодом 01561195.

У червні 2003 року на виконання постанови XIII з'їзду споживчої

Упродовж усього періоду з травня 1987 року по теперішній час Фастівський ринок, як юридична особа, завжди перебував у власності кооперації, ніколи не ліквідовувався і заново не створювався, змінювалися лише його назва і Свідоцтво про державну реєстрацію з незмінними ідентифікаційним кодом 01561195 та юридичною адресою

кооперації Київської області право оперативного управління усіх ринків, у тому числі Фастівського, передано Київській регіональній спілці споживчої кооперації (регіонспоживспілці) з правом володіння, користування і розпорядження.

У зв'язку зі зміною власника виконком Фастівської міської ради перереєстрував «Фастівський ринок Київської облспоживспілки» у «Фастівський ринок» Київської регіональної спілки споживчої кооперації за ідентифікаційним кодом 01561195.

Таким чином, упродовж усього періоду з травня 1987 року по теперішній час Фастівський ринок, як юридична особа, завжди перебував у власності кооперації, ніколи не ліквідовувався і заново не створювався, змінювалися лише його назва і Свідоцтво про державну реєстрацію з незмінними ідентифікаційним кодом 01561195 та юридичною адресою: м. Фастів, вул. 25 років Жовтня, 9.

Тобто, юридичну особу, якій видано Державний акт на право постійного землекористування, ніхто ніколи не виключав з державного реєстру. Тому «Фастівський ринок» Київської регіонспоживспілки абсолютно законно користується земельною ділянкою загальною площею 1,74 га. на підставі Державного акта на право постійного користування землею під реєстраційним номером 000041, виданого «Фастівському колгоспному ринку» на підставі рішення виконкому Фастівської міської ради 26 березня 1997 року.

У січні 2004 року правління регіонспоживспілки звертається до виконкому Фастівської міської ради з заявою про оформлення права власності на цілісний майновий комплекс Фастівського ринку. Але виконком без жодних пояснень і, як потім з'ясувалося в судовому засіданні, без всіляких на те підстав, відмовляє заявнику. Фастівські чиновники зберігали мовчанку впродовж року, аж допоки гос-

подарський суд Київської області своїм рішенням від 11.10.2004 року ставить все на свої місця: визнає за Київською регіональною спілкою споживчої кооперації право власності на об'єкти нерухомого майна єдиного цілісного майнового комплексу Фастівського ринку... А за п'ять років питання щодо права Фастівського ринку на землекористування знову вийшло на поверхню.

Було вашим — стане нашим

— Вважаю, що оголосила атаку на Фастівський ринок депутат міської ради Оксана Денисюк, яка разом із своєю родиною організувала торгівлю на цьому ринку, — розповідає директор ринку Геннадій Михайлюк. — Серед торговців ринку почали розповсюджуватися чутки, що нібито Київська регіонспоживспілка не є власником Фастівського ринку, що ринок незаконно користується землею, тому й не має права на справляння ринкового збору, на надання послуг. Десь в середині липня до мене, каже Г. Михайлюк, один за одним почали приходити тутешні підприємці зі скаргами, що невідомі особи чинять на них тиск з метою, аби «всім миром кишнути» нашу адміністрацію якомога скоріше геть.

Пристрасті дійшли точки кипіння 21 липня, коли пані депутат привела на засідання сесії близько сотні підприємців з ринку. І, о диво!.. Іх ніби там чекали. Тож виконуюча обов'язки міського голови Фастова Галина Поліщук, «порадившись», терміново включає до порядку денного сесії питання стосовно власника ринку. Хід фастівським конем був розрахований з надзвичайною точністю. Депутати-однопартійці пані Денисюк із фракції БЮТ, яких більшість у міськраді, разом із соціалістською Поліщук «на підставі від-

сутності в державній реєстрації юридичної особи «Фастівський колгоспний ринок» (не інакше, реєстрацію корова язиком злизала. — **Авт.**) більшістю голосів ухвалюють рішення: вважати недійсним Державний акт на право постійного користування землею від 26 березня 1997 року, виданий «Фастівському колгоспному ринку» (отже, акт таки був і прийнятим рішенням пані Поліщук сама себе посадила у величезну калюжу. — **Авт.**), припинити право постійного користування земельними ділянками Фастівському колгоспному ринку по вул. 25-го Жовтня (зауважте, без зазначення точної адреси. — **Авт.**) і... створити Комунальне підприємство «Фастівський міський ринок». Ось тобі, бабцю, і Юріїв день.

Геть з дороги, судді й прокурори!..

«Підприємливість» нинішнього керівництва міськради викликала справжній шок у законного власника ринку — Київської регіональної спілки споживчої кооперації: невже міська влада в руках анархістів? Вона негайно повідомляє про свавілля місцевих можновладців та нехтування ними законів України Фастівську міжрайонну прокуратуру. Ретельно перевіривши законність дій міських посадовців, прокурор вносить протест на рішення міськради, зареєстрований за №4-LIV-V. Та фастівські начальники навіть бровую не повели й за вухом не почували, і ніби нічого не сталося, продовжували гнути свою лінію. Складається враження, що, як результат, 29.07.09. на зло прокурорському протесту міська рада своїм рішенням ухвалює Статут комунального підприємства «Фастівський міський ринок» Фастівської міськради.

Прокурор Ян Стрелюк, щоби привести до тями місцевих «хазяїв життя», звертається до Фастівського міськрайонного суду із за-

явою про забезпечення адміністративного позову в справі за адміністративним позовом до Фастівської міської ради про визнання нечинним та скасування рішення від 21.07.09 року «Про припинення постійного користування земельними ділянками Фастівським колгоспним ринком...» Керуючись ст. ст. 117, 118 КАС України, 3 серпня суд задовольняє прокурорську заяву і виносить ухвалу, якою забороняє «... Фастівській міській раді, її виконавчим органам, посадовим і службовим особам, іншим юридичним особам приймати будь-які дії щодо земельних ділянок у м. Фастові...», що знаходяться у постійному користуванні підприємства «Фастівський ринок» згідно з державним актом №0041 від 26.03.97 р. ...».

Та, з'ясовується, місцеві чиновники чхати хотіли на закони держави, в якій живуть і правлять, бо живуть за іншими — своїми поняттями. А відтак всупереч прокурорським протестам і судовим рішенням признають директором протизаконно заснованого КП «Фастівський міський ринок» вищезгадану Оксану Денисюк.

Ринкові пристрасті розпалюються ще більше. У заяві від 6 вересня, адресованій керівництву Фастівського міліції, підприємці з ринку просять захисту від невідомих осіб, які «... вчиняють дії з кримінальними ознаками... Невідомі розгулюють торговими рядами і вимагають у підприємців назвати свої прізвища та імена, документи на право здійснення ними підприємницької діяльності та доказів сплати ринкового збору... Підприємцям, які відмовляються виконувати їхні забаганки, невідомі погрожують та обіцяють закрити і знести належні їм торговельні киоски...» Під заявою стоять підписи майже 30 осіб. Однак фастівські міліцейські начальники хуتمенько спускають заяву, як то кажуть, на гальмах, мовляв, наша справа — лише охорона громадського порядку в місті.

Пересидівши після надходження до міліції скарги два дні «в окопах», як руді миші, і, зрозумівши, що «доблесна» міліція фактично на їхньому боці, закулісні режисери віднайшли і залучити до охорони ринку комерційну службу безпеки «Дельта» (начальник служби Віктор Яроцький), яка послала на

«Підприємливість» нинішнього керівництва міськради викликала справжній шок у законного власника ринку — Київської регіональної спілки споживчої кооперації

об'єкт один із своїх охоронних підрозділів «Велес Плюс».

— Причому, знову ж таки абсолютно ігноруючи закон, — каже начальник управління Київської регіонспоживспілки Микола Людвічук, — колишній офіцер спецслужб знехтував пунктом 4.5.2 Ліцензійних умов, відповідно до якого забороняється здійснювати за цивільно-правовими договорами заходи охорони майна без наявності документів, які підтверджують повноваження замовника охоронних послуг щодо володіння, користування або розпорядження цим майном. Право власності на нерухоме майно підтверджується правовстановлювальним документом і витягом про реєстрацію права власності на нерухоме майно. А таких документів керівництво новоствореного міськрадою ринку не має. Тож, проігнорувавши ці умови, свідомо стали діяти в протиправному руслі.

Під час зустрічі з паном Яроцьким керівники регіонспоживспілки намагалися переконати його, що укладений ним контракт протизаконний, а відтак, щоб не ганьбити як ім'я фірми, так і власне, — необхідно терміново розірвати угоду. Начальник служби безпеки спочатку намагався довести зворотнє, та під тиском незапереч-

них фактів капітулював за якусь годину і пообіцяв, навіть присягнув офіцерською честю, що відкличе договір наступного дня. Та, схоже, там, де крутяться великі гроші, офіцерська честь і слово офіцера — п'яте колесо до воза. За день вже звучала інша обіцянка: охоронців буде відкликано після вирішення спірних питань у судовому порядку, тобто аж через півтора—два місяці.

Тож ринок і надалі «охороняють» дві охоронні структури: одна законна — Фастівського ринку, інша — незаконна.

З цього приводу цікаво б знати думку керівництва відповідного структурного підрозділу Міністерства внутрішніх справ України, яка здійснює видачу ліцензій охоронним фірмам: чи відкликає воно ліцензії у тих, хто своїми діями безпardonно порушує українське законодавство?..

— До речі, — згадує Микола Людвічук, — напередодні безцеремонного вторгнення на об'єкт, а по суті — силового захоплення його представниками «Велес Плюс», на ринок власною персоною завідала сама пані Поліщук для, як вона заявила, стабілізації та «полюбовного врегулювання конфлікту». Причому, свою «полюбовність» висловила нам із заступником голови правління регіонспоживспілки Іваном Михайловичем Філю в досить ультимативній формі: «Будемо дружити, якщо замість Геннадія Михайлюка директором призначите Оксану Денисюк. Тоді дружба в нас буде навки...» Як то кажуть, коментарі тут зайві.

Окрім triumфального виходження охоронників «Велес Плюс», які розпочали «охорону» об'єкта із самочинної заміни замків на в'їзних воротах та запровадження пропускного режиму на ринку, депутат міськради Денисюк організувала паралельне справляння ринкового збору за ордерами-папірцями сумнівного походження всупереч порядку, визначеному рішенням міськради від 30.01.04 р. №12-XIX-IV, де зазначено, що «продавці на ринках зобов'язані сплатити ринковий збір до початку торгівлі через касовий апарат адміністрації ринку». Можна припустити, що за такої організації сплати збору щодня мимо каси пропливають тисячі гривень.

Коли ретельно ознайомився з цією історією, спершу подумалося:

обидві пані та їхні закулісні покровителі спалахнули до ринку, так би мовити, платонічною любов'ю. Можливо, вони саме і є оті владні безсрібники, готові заради благополуччя виборців без останку покласти власні життя на вівтар самопожертви. Блажен, хто вірує. У цьому я переконався після ознайомлення з фінансовими звітами роботи ринку за попередні роки. Торік, приміром, річний оборот нинішнього яблука розбрату — Фастівського колгоспного ринку, який почали «опікати» з тремтливо-ніжною материнською турботою найвищі міські посадовці, становить майже три мільйони(!) гривень, а загальні річні сплати до бюджету та відповідних фондів перевищили один мільйон.

— Справжня влада та, яка постійно живе і переймається проблемами і потребами пересічних городян, — прокоментував ситуацію фастівський міжрайонний прокурор, радник юстиції Ян Стрелюк. — Які санкції загрожують тим, хто свідомо ігнорує ухвали судів? Притягнення до відповідальності за статтею 382 Кримінального кодексу України.

Можливо, хоч ця інформація приведе до тями «любителей» ринкових овочів і фруктів у Фастівській міській раді. Адже спілкуючись з Яном Стрелюком, чітко усвідомив, що прокурор не жартує і до кінця відстоюватиме від будь-яких зазіхань Дух і Букву Закону.

Про наступний перебіг подій «Голос України» інформуватиме читачів газети.

Владислав ЖМУРКОВ.

Київ—Фастів—Київ.

Олесь ГОНЧАР — Юрій ШЕВЕЛЬОВ: діалог через океан

3. Олесь Гончар — Олександр Гончар (Біличенко) — 11 квітня (згідно з документами — 3-тє) 1918, Ломівка — околиця Катеринослава (нині Дніпропетровськ) (за офіційними даними — Суха Козельщинського району Полтавської області) — 14 липня 1995, Київ.

Письменник, громадський і державний діяч. Академік НАНУ (з 1978-го).

У 1938 році Олесь Гончар став студентом Харківського університету. З початком Другої світової війни третьокурсником добровольцем пішов на фронт (був двічі поранений). Нагороджений орденом Слави III ступеня та трьома медалями «За відвагу».

З 1945-го — студент Дніпропетровського університету, з 1946-го — аспірант Інституту літератури УРСР (Київ).

Визнання до Олесь Гончара-письменника прийшло після публікації його першого масштабного прозового твору «Прапороносці» (1946—1948). За життя автора трилогія була перекладена на основні мови світу (випри-мала понад 110 закордонних видань).

У 1959-му очолив правління Спілки письменників УРСР (до 1971-го). У 1959—1986 роках — секретар правління Спілки письменників СРСР.

Депутат Верховної Ради СРСР (1962—1979).

О. Гончар у 1962-му одержав новозаснова-ну Державну премію УРСР імені Т.Г. Шевчен-ка за роман «Людина і зброя». Наступного ро-ку побачила світ «Тронка» (1963), відзначена Ленінською премією у 1964 році.

У 1973-му письменник очолив Український республіканський комітет захисту миру (член Всесвітньої Ради Миру).

У жовтні 1990-го Олесь Гончар на знак солідарності зі студентськими протестами виїшов із КПРС, в якій перебував з 1946 року.

З 1992-го — почесний доктор Альбертсько-го університету (Канада). Після відродження незалежності України брав активну участь у громадському та політичному житті держа-ви. Зокрема, вітав створення Руху, був серед ініціаторів заснування Товариства української мови, обирався депутатом Верховної Ради України I — демократичного — скликання (1990—1994).

14 липня 1995 року Олесь Гончар помер (по-хований на Байковому кладовищі в Києві).

Він — Герой Соціалістичної Праці (1978), Герой України (посмертно, 2005), удостоєний міжнародних відзнак.

Основні книжки Олесь Гончара: «Прапоро-носці» («Альпи», «Голубий Дунай», «Злата Пра-га», 1946—1948), «Таврія» (1952), «Перекоп» (1957), «Людина і зоря» (1960), «Тронка» (1963), «Собор» (1968), «Циклон» (1970), «Бри-гантина» (1973), «Берег любові» (1976), «Твоя зоря» (1980), «Письменицькі роздуми» (1980), «Фронтіві поезії» (1985), «Далекі вогнища» (1986), «Чим живемо. На шляхах до українсько-го Відродження» (1991) (у щоденниках Олесь Гончар визначив як найдорожчі для нього «Трон-ку», «Собор» і «Твою зорю», коли йшлося про майбутні перевидання його книжок, казав ще про новели та повість «Спогад про океан»).

Коли Олесь Гончар уже був на вершині літературної і суспільної слави та популяр-ності й у черговий раз подавав «нагору» ав-тобіографію, Микола Підгорний (тоді — перший секретар ЦК КПУ (Центрального Комітету Комуністичної партії України), оз-наючи вийшовши із написанням, сказав йому: «Про полон викресли!» (від липня 1942-го по вересень 1943-го червоноармієць О. Гон-чар перебував у німецькому полоні).

До речі, звернімо увагу на ситуацію: очільник УРСР власноруч контролює про-цес «творення біографії» провідного прозаїка України — голови правління Спілки пись-менників, майбутнього депутата Верховної Ради СРСР. Згідно з тодішніми компартій-ними традиціями й канонами — все пра-вильно, адже глава українського ЦК прямо й безпосередньо відповідав за другу (після Ро-сійської Федерації) республіку СРСР, зокре-ма, й за стан справ у галузі культури. Але, з другого боку, це відвертий тиск на митця, котрий прагне мати об'єктивний виклад сво-го життєпису, ґрунтований на документах.

Унаслідок таких корективів склалася офі-ційна біографія письменника, котра найчас-тіше починається так: «...народився 3 квітня 1918 року у слободі Суха (тепер Кобеляць-кого району) Полтавської області в сім'ї ро-бітників Терентія Сидоровича і Тетяни Гав-рилівни Гончарів...».

І за інерцією мало хто звертав увагу, на-приклад, на те, що у віддаленій слободі не мо-гло бути ніяких у прийнятному розумінні робіт-ників (хоча батьки письменника й справді бу-ли ними, але не в полтавському селі, а в перед-місті Катеринослава (нині Дніпропетровська).

І батько Терентій Сидорович мав власне прізвище — Біличенко, а не Гончар, як іде-ть-ся в офіційному зразку вивіреного й відреда-гованого життєпису автора «Прапороносців».

Не так давно дніпропетровські архівісти виявили документ — запис у метричній

книжці Покровської церкви села Кам'янка Новомосковського повіту Катеринославської губернії (нині це територія Амур-Нижньод-ніпровського району міста Дніпропетровська) про народження в «селян Терентія Сидорови-ча Біличенка та його законної дружини Тетя-ни» 29 березня (11 квітня за новим стилем) 1918 року дитини чоловічої статі, хрещеної у квітні 1918 року, на ім'я Олександр.

Віднайдений документ — перший, що правдиво фіксує початок життя О. Гончара (тоді Олександра Біличенка). За свідченням старшої сестри письменника — Олександри Терентіївни Біличенко, 3 квітня як ниніш-ній офіційний день народження Олесь Гон-чара, з'явилося після усного підтвердження його батьком (між іншим, нині налічується декілька біографій, написаних рукою О. Гончара і які досить суттєво відрізняються одна від одної).

Загадка місця та часу народження приму-шувала Олесь Гончара не раз повертатися до весни 1918 року. Зауважимо, що кінець березня—початок квітня 1918-го — пам'ят-ний період у вітчизняній історії: в ті дні вій-ська УНР (Української народної республі-ки) оволоділи Катеринославом (більшови-ки відкотилися на Донбас і далі до Таган-рога, на територію Російської Радянської Федерації).

Отже, автор «Прапороносців» та «Собо-ру» народився в незалежній Україні, а про-жив життя, зрозуміло, в УРСР.

Коли виникла ця проблема з прізвищем, часом і місцем народження, письменник вважав, що треба триматися офіційного ва-ріанта — слобода Суха Полтавської області й 3 квітня. Проте під час зустрічей з роди-чами (особливо старшою сестрою Шурою) знову й знову виникала розповідь, що май-бутній письменник таки з'явився на світ у Катеринославському передмісті.

Турбували письменника й дослідники. Відповідаючи С. Завгородньому у Дніп-ропетровськ, письменник уточнював: «Суха чи Ломівка? Де народилось дитя? Уже й ра-ніше виникали ці запитання, надто ж серед «родинних дослідників». Найкраще було б запитати маму, але вона, на жаль, уже не скаже. З дитинства запам'яталася розповідь, що приїхала мама в Суху до батьків «на по-бівку» і тут народила. Одночасно існувала й версія Ломівки. Чи має це якесь істотне зна-чення? Навряд. Важливо, що письменник узяв мамине прізвище, яке є також і прізви-щем дорогих йому дідуся та бабусі. Зреш-тою, матері наші тут мають бути урівнені у правах із батьками — хіба ні? Так чи інакше, але оскільки Суха значиться в метриках і це давно вже ввійшло до шкільних підручників та енциклопедій, то чи варто нині до цього повертатися. Сенсаційний присмак нічого не додає до суті справи. Інша річ, що рід Біл-иченків цим ніскільки не применшується, з тих же дитячих літ, пригадую, жило в душі почуття гордості, що «дід Білий» (чи, може, й прадід) лоцманував на Дніпрі, ходив через по-роги, як і личить натурі козацькій... А батько Терентій Сидорович повернувся з війни з Ге-оргієм, про що свідчить єдине фото, яке збе-реглося від тих часів (точніше, батько пись-менника мав два Георгіївські хрести. Це озна-

чає, що він міг мати звання молодшого ун-тер-офіцера. Давній знімок не дає змоги виз-начити кількість личок на погонах. — В.А.).

Коротше кажучи, я за те, щоб «не кривди-ти» Суху, дотримуватись метрики й не збива-ти школярів з пантелику, хоча й родинні пе-рекази, звичайно, мають право на існування».

Отже, ніби О. Гончар поставив остаточ-ну крапку — Суха! Усе-таки в останні дні життя письменник вкотре повернувся до проблеми «Суха чи Ломівка?» і не віддав перевагу жодній — зробив філософський висновок: «І звідтам, і звідтам».

Ця невизначеність і сумніви дали підста-ви одній із дослідниць твердити, що Олесь Гончар був ображений на Біличенків, мов-ляв, за живого батька син — сирота, живе в бабусі... Але коли уважно читати тексти, то для таких висновків, гадаємо, підстав немає.

«Коли я вже студентом приїхав до бать-ка в гості, він мною явно гордився, я пода-рував йому свою курсову роботу (відбиток) з «Наукових записок ХДУ», і він у ту робо-ту уважно вчитувався, розмовляв зі мною, як з дорослим, про серйозні речі, казав щось іронічно-застережливе... і то була на-ша остання зустріч...» (О. Гончар «Щоден-ники», т. 3, стор. 577).

Є суттєве уточнення цього тексту: «...при-гадую, як у Сухівській сільраді метрика з прізвищем Біличенка змущена була поступи-тися іншій, тут же скомпонованій, довідці з прізвищем маминим та дідуся-бабусиним (це коли я збирав уже документи для техні-куму і треба було все між собою узгодити), так воно й пішло... Знаю, що тато аж запла-кав, коли побачив першу мою друковану працю, але не з його прізвищем...» (О. Гон-чар «Щоденники», т. 2, стор. 422).

Комусь з читачів (і це природно) можуть здатися несуттєвими ці скрупульозності що-до документальної основи життєпису Олесь Гончара. Проте річ у тім, що саме в біогра-фіях часто ховаються найважливіші мотива-ції чи пояснення не тільки вчинків митців, а й змісту чи художніх особливостей їхніх творів. Зрозуміло, що біографії не беруться відірвано від суспільного життя, врешті, іс-торії чи сьогодення країни.

Якщо світоглядні концепції Ю. Шевельо-ва будувалися в рамках системи координат: особистість — Україна — світ, то О. Гонча-ра: особистість — Україна — знову Україна. Українськість Ю. Шевельова — поняття ви-нятково раціональне (розсудливе ставлення до реальності. І тому непохитне!). А патріотизм О. Гончара ґрунтований на почутті від-даності рідній землі, своєму народові, одвіч-ній ідеї української державності. О. Гончар не міг жити поза Батьківщиною. Він свідомо пов'язав своє життя з батьківським краєм й повною мірою розділив драматичну долю свого народу, котрий останні два століття іс-торії існував як колонія (після падіння Геть-манату — від 1782 року) Російської імперії, а потім як складова частина (юридично —

Батько, мати і старша сестра Олесь Гончара.

формально автономна) тоталітарного СРСР — дежави з мілітарними пріоритетами, на реалізацію котрих був спрямований весь на-родно-господарський комплекс, що, звісно, не сприяло підвищенню рівня життя народу, цивілізованому розвитку гуманітарної сфери суспільства..

Статус О. Гончара як письменника був визначений рамками ленінської праці «Пар-тійна організація і партійна література», де однозначно стверджувалося, що «літератур-

ное дело должно стать частью общепроле-тарского дела, «колесиком и винтиком» од-ного-єдиного, великого социал-демократи-ческого механизма, приводимого в движе-ние всем сознательным авангардом всего ра-бочего класса», «литераторы должны войти непременно в партийные организации... за всей этой работой должен следить организо-ванный социалистический пролетариат». У кінці названої праці вождь запевняв, що більшовики «переварят» всіх «непоследова-тельных людей» (як переварив (перестріляв!) своїх опонентів І. Сталін, знає весь світ).

Після смерті кремлівського диктатора настали радикальні зміни в житті СРСР, то-му автор трилогії «Прапороносці» використав «пом'якшення» суспільного клімату і вносив зміни у тексти своїх творів. Останнє, 12-том-не, зібрання творів О. Гончара знайомить чи-тачів з осуцасненою версією «Прапоронос-ців», здається, повністю деідеологізованою.

Зрозуміло, що коли б письменник жив у демократичній державі, був незалежним митцем, у нього не було б потреби коригу-вати написане відповідно до політичної кон'юнктури.

Ю. Шевельов, залишивши СРСР, зміг творчо працювати в зовсім інших суспільних умовах. Переживши жахи перших років сво-єї еміграції, він одержав можливість повніс-тю віддатися улюбленій справі свого життя — науці, й піднятися на її світові вершини.

Єдине, в чому були рівними Вчитель і Учень, то це в тому, що вони свідомо зро-били свій вибір: один виїхав на історичну батьківщину в Німеччину, другий залишив-ся в батьківському краї...

«Сталінщина страшніша за Сталіна. Вона живучіша. Вона войовнича, агресивна й сьо-годні», — записав у «Щоденнику» О. Гончар 24 вересня 1988 року. — Бюрократи — а їх леґіони! — саботують новий курс, саботують цинічно, відверто. Ось чому не властєся ні-чого зробити у вирішенні національних проблем, поліпшити становище з мовою... Трагедія України триває. Учечері знов кано-нада за дамбою: мафіози полюють. Здається, дострілюють останніх птахів на планеті — кожен постріл шматує душу» (письменник мешкав у Кончі-Озерній — передмісті Киє-ва, котру сьогоднішні сановні можновладці та їхні прибічники по-варварськи знищу-ють, нехтуючи не лише чинні вітчизняне та міжнародне законодавства, а й норми люд-ського співжиття).

Ось чому автор так педантично прагне бути точним у відтворенні документальної основи життєписів Ю. Шевельова та О. Гон-чара — підвалини їхніх белетризованих біо-графій.

Автор «Прапороносців» та «Собору» всім серцем любив своїх батьків, не віддаючи ні-кому переваги, а тим паче не несучи у сво-ій душі проти них зла.

Історія родин Біличенків та Гончарів до-сить складна.

Зовсім юною дівчиною Тетяна Гончар потрапила до Катеринослава (це найближче до її полтавського села індустріальне місто). Служила нянькою, потім тяжко працювала на заводі, де підірвала своє здоров'я. Нев-довзі захворіла й узимку 1920 року померла. Терентій Біличенко зійшовся з її двоюрід-ною сестрою Єфросинією Каленик. У новій сім'ї народилися двоє синів, котрі загинули в роки війни. Дідусь та бабуся — Гаврило та Єфросинія Гончарі, не могли спокійно ди-витися, як страждає їхній онук, й, узявши його до себе погостувати весною 1921 року, в Катеринослав не повернули. Значну роль у житті юного Олександра зіграв його дядь-ко по матері — Яків Гончар (комуніст, пра-цював головою сільради), котрий по-бать-ківськи турбувався про племінника. Був та-ким уважним, що дехто з односельців вва-жав його прийомним батьком О. Гончара.

У Сухій майбутній письменник навча-вся в початковій школі. Закінчив Бреусь-ську семирічку й із 1931 року працював у Козельщинській районній газеті «Розго-рнутим фронтом».

Потяг до літературної творчості помітив один із його шкільних вчителів (був знайо-мий з відомим російським письменником О. Серафимовичем), котрий і дав майбут-ньому письменнику нове ім'я Олесь.

1933 року Олесь Гончар вирушив до то-дішньої столиці УРСР — Харкова, де за комсомольською рекомендацією став уч-нем Українського комуністичного техніку-му журналістики імені М. Островського.

Віталій АБЛІЦОВ.

(У наступній публікації йтиметься про початок літературного шляху автора «Пра-пороносців», про який він чомусь не любив за-думати і гостро негатиивно реагував на сучас-ні передруки віднайдених оповідань та нарисів 30-х років. У Харкові Олесь Гончар зустрівся з Юрієм Шевельовим, без впливу якого, на мов переказання, вітчизняна література не мала б талановитого прозаїка, а українська громада — відданого патріота).

Капіталісти
«почервоніли»

ПОЧАТОК НА 6-Й СТОР.

Приміром, обіцяє у разі перемоги на виборах щомісяця платити усім непрацюючим по 500 євро. Їхні опоненти, зокрема ХДС заперечують: це — шлях до збільшення кількості дармоїдів. Що використовують ліві, мовляв, капіталісти у всьому винні, здирають останню сорочку з бідних, не хочуть ділитися. Це подобається виборцям, які упродовж десятиліть не працюють, одержуючи соціальну допомогу. І не через брак робочих місць: величезна кількість людей звикли до такого способу життя і не бажають жодних змін.

А що великі?

Тим часом виборча боротьба розгорнулася усе-таки між великими партіями. Щоправда, вона більше схожа на дискусію однодумців. Навіть традиційні опоненти — консерватори та ліві — уникають гострих політичних сутичок, а телевізійні дебати головних претендентів на посаду канцлера Ангела Меркель і Франка-Вальтера Штайнмаєра стали не теледуеллю, а теледуетом. Що не дивно: ці лідери представляють правлячу коаліцію. А якщо разом правили, то немає резону звинувачувати одне одного у помилках. Такий от консенсус.

З другого боку, експерти не виключають, що й після виборів може нічого не змінитися, і нинішні коаліціанти й надалі разом керуватимуть країною. Щоправда, Ангела Меркель незадовго до виборів повідомила: коаліція ХДС можлива лише з ВДП. Але навіть ця партія, зокрема її лідер Гідо Вестервелле, який пропагував радикальні ринкові принципи, у нинішній виборчій кампанії до свого традиційно жовтого кольору додав... червоного.

Утім, як і сама правляча коаліція ХДС/СДПН, яка у часи фінансової кризи швидко вдреагувала, зробивши все можливе, щоб допомогти німецькій економіці. Так «червоно-чорна» коаліція стала «червоною». А сама Меркель замінила консервативні гасла минулих виборів на обіцянки, які сподобаються кожному: вона вже не переконує економити й урізати, а закликає до єдності нації, котра нікого не залишить напризволяще. Тож нині мало не всі політичні сили стали соціал-демократичними, що позбавило країну серйозної альтернативи.

Без соціалістів
не обійтися

Але якщо впродовж тривалого часу боротьба на виборах точилася між великими партіями, то нині в парламент прийдуть і невеликі, склад яких поповнили політики-перебіжчики. Німці навіть жартують, що нарешті у ФРН народилася багатопартійна система. Тож альтернатива все-таки є — маленькі партії, які прийдуть у Бундестаг під гаслами: забрати війська з Афганістану, не дати себе використувати НАТО, менше догоджати США, забезпечити рівні можливості для всіх громадян, адже нині, навіть за потужної системи соціального захисту, ширші можливості мають ті, в кого більше грошей.

На цій хвилі німецькі ліві з їхнім очільником Оскаром Лафонтеном ведуть нині боротьбу практично проти самих себе, оскільки у них немає... опонентів. Зате є вороги — капіталісти, ненаситні банкіри, загребуші ме-неджері, котрі мають відповідати за фінансову холеру. Це подобається виборцям, що позначається на їхній прихильності до лівих.

...Тим часом ніхто не береться передбачити результати парламентських виборів у ФРН. Ситуація і платформи партій нині такі, що ймовірно може бути будь-яка коаліційна комбінація. Якщо раніше це було немислимим для Німеччини, то нині — цілком. Тож можливі варіанти — як і чотири роки тому, коли в такий само спосіб утворилася нинішня правляча коаліція — ХДС/СДПН.

Валентина ПИСАНЬКА.

«Для того, щоб відновити рух
«підняття руки», потрібно задіяти
одночасно 38 м'язів...»

ЮВІЛЕЙ

«Дім калічної дитини» — так на початку минулого століття називалася в Києві лікарня, де лікували дітей, чиї витівки й ігри призводили до травм, переломів тощо. Це був перший і єдиний на території України травматологічний лікувальний заклад. Причому соціальних відмінностей, чиї «калічні» діти — багатих батьків чи бідних, у лікарів не було. «Будинок калічної дитини» став предтечею нинішнього національного Інституту травматології і ортопедії Академії медичних наук України, якому виповнюється 90 років. Сьогодні інститут став головною спеціалізованою науково-медичною установою в Україні, котра, як правило, є останньою надією лікування і здоров'я, точніше «видушання», для багатьох де-

— **Сергію Семеновичу, а який соціальний портрет людей, що найчастіше звертаються до вас по допомогу?**

— Знаєте, це раніше основний потік травматологічних хворих формувався з пацієнтів робочих професій або тих, хто за збігом трагічних обставин ставав інвалідом. А сьогодні до нас звертаються люди найрізніших спеціальностей. У коридорах нашого інституту можна зустрітися і з відомими спортсменами, з артистами, військовими, людьми інтелектуальних професій, ну і, звісно ж, із тими, хто заробляє собі на хліб фізичною працею. Це відбувається, поперше, тому, що до нас звертаються хворі, які не змогли одержати кваліфікованої допомоги в провінції, в інших лікувальних закладах. А по-друге, тому що сьогодні наш інститут — це багатопрофільна лікувальна і наукова установа. Наприклад, лікарі нашого відділення займаються лікуванням укр-тяжких травм кінцівок — це травми судин, нервів, кісток.

— **А який вік ваших пацієнтів?**

— Різний. Це й діти, й пенсіонери. Але найбільше до нас звертаються молоді люди, до 35 років. Вони і є наші основні пацієнти. Найнеблагополучніші професії — будівельні й ті, де працюють з «циркулярами», зварюванням. Це люди села, які травмуються тільки тому, що не дотримуються техніки безпеки, працюючи із «січкалками», газонкосарками та іншими «чудесними механізмами».

— **Якщо порівняти часи СРСР і нинішні — чи змінюється соціальний портрет ваших пацієнтів?**

— Зменшився відсоток виробничої травми. Чимало заводів і фабрик просто не працюють, закрилися. Повторюся,

наш інститут — це остання інстанція в Україні з проблем верхньої кінцівки. До нас приходять люди, яких оперували іноді до п'ятнадцяти разів. І приходять до нас уже не з травмами, а з тяжкими наслідками травм. Якщо приїхати в село і поставити в ряд десять чоловіків працездатного віку і попросити показати їхні руки, обов'язково в двох з десяти пальця не буде. Крім того, добре відомо, що щодня від ДТП в Україні гинуть і травмуються десятки людей.

— **Чи працює в Україні ієрархічна система допомоги травматологічним хворим?**

— Так, така система є. Але якщо раніше ми вимагали від обласних фахівців направлення, то зараз кожен травмований хворий, який вважає за доцільне полікуватися у Києві чи одержати консультацію, може отримати кваліфіковану допомогу в нашому інституті. Проблема

полягає в тому, що в людей іноді не вис-тачає коштів на те, щоб добратися до Києва на консультацію. А про кошти на високотехнологічні операції годі й гово-рити.

— **Пересічний український обиватель може приїхати і зробити у вас складну операцію, що потребує великих фінансових витрат?**

— В Україні немає державної системи медичного страхування. Але якщо пацієнт був застрахований у приватній компанії, ми можемо забезпечити кваліфіковану допомогу й установлення, наприклад, протеза. Система ендопротезування існує, але не для всіх. Насамперед державна допомога надається інвалідам, учасникам війни, бойових дій, чорнобильцям. Наш інститут також займається розробкою протезів.

— **Багато говорять про те, що наша медицина відстає від європейської.**

— Я можу казати лише про ті пробле-ми, що вирішуються в нас. Сьогодні, в плані реконструктивно-відновної хірургії, ми робимо все, що роблять за кордо-ном — увесь спектр операцій. Інша річ, що здебільшого дуже заможні пацієнти їдуть за кордон, вкладаючи кошти в роз-виток закордонних клінік. Отут, у певно-му сенсі, є психологічний момент. Там прекрасна клініка, чудовий післяопера-ційний догляд і реабілітація. У Європі ці проблеми вирішуються краще.

— **Сергію Семеновичу, а які найцікаві-ші випадки з вашої медичної практики?**

— У нас прооперовано багато людей, молодих і здорових, у яких поставало пи-тання про ампутацію нижньої чи верхньої кінцівки. У 85 відсотках удалося зберегти кінцівку. Ми проводимо пересадження кістки і шкіри зі здорової ділянки на хво-ру. Ми пересаджуємо пальці зі стопи ніг на кисть руки. Людина, яка втратила всі пальці на руці, одержує можливість самос-тійно тримати ложку, ручку, повертається до нормального життя.

— **Лікування кінцівок рук, реконструк-ція кінцівки, відновлення її функції — це технічно дуже складна операція?**

— Для того, щоб відновити рух «під-няття руки», потрібно задіяти одночасно 38 м'язів. Будь-яка хірургія в цій галузі через те, що щільність найважливіших структур (судини, нерви, сухожилля то-

Наш інститут — це остання інстанція в Укра-їні з проблем верхньої кінцівки.

що) досить висока, потребує скрупульоз-ного, найделікатнішого ставлення до цих тканин людського організму. Це зале-жить також від характеру лікаря — він повинен бути впертим, фанатичним і відданим своїй справі, швидше за все, інтровертом. Працюють під час операції водночас кілька бригад. Запевняю, що лікарі в нас найвищої кваліфікації. Через вашу газету хочу привітати весь колектив нашого інституту зі святом — 90-річчям із дня заснування.

Розмовляв
Віктор ТИМОШЕНКО.
Фото автора.

Інформація про продаж на відкритих торгах (аукціоні) майна підприємства-боржника ТОВ "ВАЛМІ АВТОМОТІВ", що знаходиться в процедурі ліквідації

Лот №1: майно ТОВ "ВАЛМІ АВТОМОТІВ", в т.ч.: Амортизатори РКВ - 315шт., Амортизатори кабіни - 2шт., Амортизаційні опори - 13шт., Амортизаційні пыльники, відбійники - 47шт., Бампера, частини бамперів - 7шт., Болти, гайки, шайби - 1 080шт., Вентилятори - 3шт., Вискомуфти - 3шт., Вкладиші і втулки - 6шт., Газові пружини - 2шт., Гільзи - 31шт., Глушники та резонатори - 305шт., Датчики - 23шт., Датчики зносу гальмівних колодок - 71шт., Деталі системи кондиціонування - 2шт., Диски зчеплення - 5шт., Інструменти - 5шт., Каталоги JapMog - 28шт., Каталоги LOBRO - 100шт., Клапани направляючі - 232шт., Гальмівні колодки - 1шт., Корзини зчеплення - 6шт., Корзини зчеплення - 12шт., Крапи підвіски - 7шт., Кріпильні і сполучні елементи - 2шт., Кришки радіаторів - 8шт., Лампи 24В - 97шт., Лампи 12В - 2 373шт., Лампи 24В - 2 701шт., Масляні насоси - 33шт., Монтажні компоненти - 252шт., Накладки гальмівні - 156шт., Наконечники - 5шт., Омивач скла - 2шт., Оптика - 248шт., Охолоджуючі рідини - 5шт., Патрубки радіатора - 5шт., Підвіска - 517шт., Підвіска двигуна - 12шт., Поршні та гільзи - 20шт., Прокладки і комплекти - 95шт., Прокладки і комплекти прокладок, болти - 190шт., Пружини - 31шт., Пружини виті - 337 шт., Пыльники - 19шт., Р/к валів розтискних - 9шт., Р/к колодок - 111шт., Р/к шкворней - 2шт., Гумово-технічні вироби - 997шт., Реклама MANN - 21шт., Реле, перемикачі - 30шт., Ремені ГРМ - 616шт., Ремені клинові - 176шт., Ремені приводніе, натяжitelі - 404шт., Ремчастини кузову - 18шт., Решітки - 5шт., Ролики ремінного приводу, натяжitelі - 11шт., Сальники - 795шт., Сальники і кільця коленвала - 2шт., Свічки розжарювання - 142шт., Серцевини - 1шт., Система запалювання - 5шт., Драбини - 6шт., Ступиці - 1шт., Термостати - 180шт., Термостати - 15шт., Товари BMW - 1шт., Штовхальники і коромисла - 71шт., Паливний бак - 2шт., Гальмівні диски/барабани - 724шт., Гальмівні колодки дискові - 47шт., Гальмівні установчі комплекти - 1шт., Гальмівні шланги - 2шт., Трансмісійні масла і рідини - 40шт., Тяга рульова - 5шт., Фільтри масляні - 1шт., Фільтри салонні - 50шт., Фільтри паливні - 14шт., Форсунок - 127шт., Форсунок бензинові - 1шт., Частини генераторів - 1шт., Частини ГРМ -

200шт., Частини стартера - 1шт., Частини гальмівної системи - 12шт., Шпильки і гайки колісні - 149шт., Електродвигун - 7шт., Електрообладнання різне - 3шт., Електрообладнання інше - 18шт., Елементи двигуна - 1шт., Елементи карданного валу - 24шт., Елементи КПП - 340шт., Елементи кузову - 104шт., Елементи підвіски кабіни - 4шт., Елементи редуктора моста - 34шт., Елементи стабілізаторів - 18шт., Елементи тяги підвіски - 4шт.

Місцезнаходження майна: м. Київ, вул. Фрунзе, 102

Початкова вартість продажу: 743773,78 грн. з урахуванням ПДВ. Умови продажу: Засобами платежу є грошові кошти. Оформлення прав власності здійснюється за рахунок покупця. Проведення розрахунків за придбане майно здійснюється протягом 30 календарних днів з дати укладання договору купівлі-продажу. Переможцю торгів, який відмовиться від підписання протоколу аукціону або укладання договору купівлі-продажу майна, гарантійний внесок не повертається.

Реєстраційний внесок - 17 грн. (без ПДВ) вноситься на рахунок №260053011331 у філії Печерське відділення №3715 ВАТ "Ощадбанк", в м. Києві, МФО 320241, код ЄДРПОУ 35413005. Одержувач ТОВ "Компанія "Конкурс".

Гарантійний внесок - 10% від початкової вартості продажу вноситься на рахунок №260043021331 у філії Печерське відділення №3715 ВАТ "Ощадбанк", в м. Києві, МФО 320241, код ЄДРПОУ 35413005. Одержувач ТОВ "Компанія "Конкурс". Заяви на участь в аукціоні приймаються за адресою: 04080, м. Київ, вул. Новокопостянтинівська, 13/10, (пн.-чт. - з 10.00 до 17.00, пт. - з 10.00 до 16.00). Кінцевий термін прийняття заяв - за три робочі дні до дати проведення відкритих торгів (аукціону).

Відкриті торги (аукціон) буде проведено 27 жовтня 2009 року о 13:00 за адресою: м. Київ, вул. Новокопостянтинівська, 13/10, в конференс залі на 3-му поверсі.

Служба з організації та проведення аукціону: ТОВ "Компанія "Конкурс": м. Київ, вул. Новокопостянтинівська, 13/10, тел.: 8(066) 787-19-17. Ознайомитися з майном можна за місцем його розташування. Телефон продавця: 8(097) 870-22-26.

Між двома Бугами і богами Меджибіж став місцем народження релігії радості й добра. А чи сам здобув щастя?

У довідковій краєзнавчій літературі з подільським містечком Меджибіж насамперед пов'язують місцеву фортецю. Білий лебідь, а саме так назвали свою улюбленицю її власники і будівничі, справляє враження на мандрівників. Але ж відомо, що справжнє життя розпочинається за мурами замків. Тож і в Меджибожі, якщо оминати фортецю, то серед маленьких вуличок обов'язково натрапиш на синагогу і школу, де викладав ребе Баал Шем Тов. А на околиці, на древньому єврейському кладовищі, відшукаєш його могилу.

Руйнівник світу

Довго сучасні мешканці Меджибожа й гадки не мали, що у їхньому селищі похована така людина. Знали, правда, про старе єврейське кладовище. Кажуть, до війни його вдавалось зберігати в охайному та пристойному вигляді, але потім... Нашадки похованих давно загубились у просторі й часі. А хто доглядатиме за могилами, де навіть імен не прочитати — все написано давно забутою тут древньою в'яззо їдишу.

Лише у 1990-х роках в Меджибожі з'явилась експедиція науковців із Санкт-Петербурга. Вони привезли з собою план кладовища. Виїжджаючи назавжди, його склав останній рабин Меджибожа ще у 20-х роках минулого сторіччя. Мудрий ребе наче передчував, що над цими могилами пройдуть нищівні роки лихоліть, тому й намагався вберегти пам'ять.

Коли кладовище розчирили й упорядкували, знову відкрились світу могили ребе Баал Шем Тоба, його онуків, найближчих учнів і найвірніших послідовників. Відтоді це місце стало святинею для прочан-хасидів, котрі приїжджають вклонитись людині, що спробувала перевернути всесвіт.

Саме так дехто оцинить ребе-пророка і просвітителя. А в Меджибіж у 1740 році він прийде маловідомим і трохи дивакуватим ребе у ледь не злидарському одязі, котрий навчатиме єврейських хлопчиків Закону в школі, займатиметься таємничою кабалістикою і зцілюватиме людей від хвороб. Саме це принесло йому неабияку популярність. І лише згодом люди почують, що він несе якісь незвичні ліки не тільки для тіла, а й для душі. Баал Шем Тов стане засновником нового релігійного вчення — хасидизму.

З часом його назвуть релігією добра й радості. Ребе вчив, що Бог однаково любить і бідних, і багатих. Що життя має бути радісним, і не варто самому собі створювати труднощі. Що Бог створив світ гармонійним, а тому хоче, щоб кожному в ньому було добре. Що Всевишній — це не страх, а любов.

Не всі й не одразу сприйняли такі прості й зрозумілі слова. Ортодокси твердили: нікому не дано порушувати Закон, як і вносити до нього свої зміни. Але прихильників, особливо серед бідних, стало дедалі більше. Кажуть, за життя Баал Шем Тоба поруч із ним завжди було до півсотні учнів. Вони роз'їхались по світу, і хасидизм дав буйні паростки віри.

Місце, де зачинають нове життя

Цікаво, що сам ребе не залишив по собі жодного письмового документа. Не дивно, що його біографія переплілась із легендами, де поруч із реальними людьми діють і найвищі сили. Чи не єдиним свідченням життя учителя та його послідовників залишилися могили на старому кладовищі. Тут найближчий учень — ребе Аптер. Тут два онуки: ребе Борух, за яким навіки закріпилась місцева ім'я «сварливий цадик», і ребе Моше-Хаїм, який

після довгих подорожей і проповідей на старість повернувся до Меджибожа.

Не дивно, що саме звідси починають свій шлях паломництва євреї, які прибувають до України. Помолившись над прахом великого учителя, вони прямують до Умані, де похований не менш шанований у єврейському світі просвітитель, правнук Баал Шем Тоба ребе Нахман. Його письмовий заповіт закликає євреїв зустрічати новий рік саме на його могилі, за що обіцяє особливу Божу прихильність. Тому тисячі хасидів з'їжджаються з усього світу до своїх святинь в дні нового року, щоб попросити

можуть просто виставити із синагоги чи некрополя.

Тутешні жителі розповідають, що інколи дехто із прочан теж хоче провести п'ятничний вечір в суто чоловічому товаристві. При цьому чоловіки самі готують собі вечерю.

А якщо хтось привозить із собою дружину, то береже її від поглядів сторонніх чоловіків. Тому в приміщенні для перепочинку прочан, що біля синагоги, тепер облаштовують кімнати для сімейних пар. Знадобляться вони і ще для одного таїнства. Кажуть, що на святі місця до Меджибожа подружжя приїжджають ще й для того, щоб дати початок новому життю.

Чому відвертається щастя

Шкода лише, що нове життя наче обминає сам Меджибіж. Мешканці його, здається, давно перестали вважати священним місце між ріками Південний Буг та Бужок. Від колишнього замкового середньовічного міста лишилися тільки фестивалні спо-

прошення за всі гріхи і розпочати новий рік з чистою душею і міцною вірою.

Крихтінний Меджибіж за останнє десятиліття теж приймає гостей. Найбільше їх — у дні народження і смерті ребе та в час, коли настає новий єврейський рік. Зазвичай серед приїжджиків більшість — рабини та чоловіки-прочани. Часто бувають і діти та хлопчики-підлітки.

Якщо є жінки, вони мають дотримуватись особливих правил. Так, синагога, що поруч із кладовищем, розділена на два зали, де окремо моляться чоловіки та жінки. Вхід до некрополя ребе жінкам також дозволений. Однак перебувають вони там окремо від чоловіків. Поки група однієї статі молиться, інша не дозволяє собі навіть ступити на кладовище. Ортодоксальні віряни переконані, що в час молитви жінка не повинна потрапляти на очі чоловіків, тому непрохану гостю

гади. Та й у те, що свого часу тут процвітала торгівля, тепер мало хто може повірити. А місцеві торгівці мали зв'язки з усією Європою! Та й хто міг бути успішним торговцем, як не євреї. У XVI столітті їх було близько половини від дванадцятитисячного міського населення. А вже через сто літ — три чверті. В місті діяло чотирнадцять синагог. Не дивно, що євреїсто тут процвітало. І що саме тут народилось і розквітло нове іудейське вчення. Доля не завжди була прихильною до міста. Жовтневі революційні погроми змусили забути про синагоги. А в 1942-му, саме на свято нового року Рош-Ашана, близько трьох тисяч євреїв розстріляли фашисти.

Потім у ці дні ще протягом кількох десятиліть до Меджибожа з'їжджались родини загинилих, зустрічались на колишній торговій площі й тихо молились на місці страти. Синагог у містечку вже не було.

Тепер і цих гостей вже не зустрінеш. Та й на весь Меджибіж залишилось лише двоє євреїв — подружжя пенсіонерів. Сам Меджибіж наче постарів і зубожів. Тут ледь добігає до півтори тисячі жителів. Від колишніх громадських споруд у центрі селища — одні руїни. Навіть автобусна станція кілька місяців не діє. Висить оголошення, залишене касиром на дверях: «Буду через годину». «Не буде, — сміються тутешні бабусі. — А на автобус треба йти або до млина, або через сусідні Трибухівці на трасу...» Отакий він, центр міжнародного туризму і паломництва.

Коли півтора десяти років тому знову відкрилась могила Баал Шем Тоба, здавалось, Меджибожу всімхнулась доля. Адже до такого місця почнуть стікатись прочани з усього світу.

Уже були плани й про будівництво міжнародного аеропорту в Хмельницькому, й про створення туристичного центру в Меджибожі, й про потужну туристичну інфраструктуру, котра повинна була дати серйозні заробітки й місцевим жителям, і всьому бюджету краю.

Так не сталося. Чому? Точних причин уже не назвати. Хтось каже, що перешкодили перебудовчі процеси. Хтось подекує, що не зійшлись у ціні тодішні обласні керманічі, сподіваючись на чималі прибутки особисто для себе. Набожні рабини твердять, що до Умані закликає письмовий заповіт, а ребе із Меджибожа такого по собі не залишив. А, може, й справді це все Господня воля — залишити один із найяскравіших духовних скарбів у домі бідняка, не посвятивши його у велику тайну. Бо, здається, крихтінний Меджибіж так і не усвідомив, що володіє одним з найбільших багатств іудейського світу.

Прочанам — святині, місцевим — долар

А тим часом місцеві жителі хоч якось намагаються заробити на прочанах. Поруч із синагогою та кладовищем — імпрровізований базарчик. Старенька бабуся, побачивши, що розмовляю із рабинами, шкутильгаючи, підбігла: «Доню, спитай, може, їм треба хустинки тернові. На сувеніри. Дехто ж бере. Я на долар — дві віддам. Ет, треба було мені навесні прийти, коли жінки були. Та все часу немає — городи».

Але усі переговори веде Надія Антонівна, тутешня пенсіонерка, чия хата саме навпроти святих місць. Дякує, що Бог дав їй добру пам'ять, то вона, хоч не єврейка, а чудернацьку мову прочан на слух вивчила. Тепер і молодичь для роботи на кухні наймає, і за всіма будівлями наглядає, і транспорт замовляє, і що треба — купує. Звичайно, рада тому, що хоч для десятка душ, а на кілька місяців таки є робота. Он при синагозі працює молодичка, у якої двоє дітей. Де б вона ще ту копійчину заробила? Та й у інших подібні клопоти.

Хтось візьме постояльців на квартиру, хтось овочі-фрукти продасть, хтось візьметься підвезти до Бердичева чи Умані — дивись, гривню чи долар і заробили. Небагато, а такі краще, ніж нічого. І хоч у Меджибожі живе переважно православний люд, проте для всіх добре зрозумілі слова ребе Баал Шем Тоба про те, що треба вміти радіти життю і тому, що маєш.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.
На знімку: через століття іудей повернулись на вулиці древнього Меджибожа.

Фото автора.

ПОДРОБИЦІ

Байки, як у Руданського

Диплом переможця за книжку «Байки» на IX Всеукраїнському фестивалі української книги «Феодосія-2009» вручено земляку Степану Руданському — Миколі Сарахану з Вінниччини.

У номінації «Гумор та сатира» журі однострійно присудило перемогу вінничанину. Визмку нинішнього року книга байок була названа кращою на щорічному традиційному святі гумору і сатири в селі Хомутинці Калинівського району Вінниччини, де народився Степан Руданський. Автор сучасних байок Микола Сарахан працює в редакції калинівської районної газети. Видав низку збірок гумору і сатири. Не пропустив жодного свята гумору, яке щорічно проводять у селі Степана Руданського.

— У байок пана Миколи Сарахана є спільна ознака з байками видатного його земляка Степана Руданського — це мовно-стилістична простота, — каже голова Вінницької обласної організації Національної спілки письменників України Михайло Каменюк. — Їх легко читати і запам'ятовувати ще й тому, що рядки переписані вкрапленнями фольклору.

До речі, книжка, що стала переможцем фестивалю у Феодосії, видана за кошти бюджету Вінницької області. Її наклад становить одну тисячу примірників. «Уже п'ять років поспіль наші майстри слова мають можливість видавати нові твори за сприяння влади, — продовжує Михайло Каменюк. — Щорічно на це виділяють 200—300 тисяч гривень. Кого з письменників друкувати за бюджетні гроші, визначає створена для цього рада. Майстри слова теж є в її складі».

Віктор СКРИПНИК,
Вінницька область.

Простір Майстра

В кийській Російській драмі триває Міжнародний театральний фестиваль, присвячений 75-річчю з дня народження видатного сценографа, народно-го художника України та Росії Давида Боровського.

Так масштабні театральних художників вшановують нечасто. Втім, як відзначив ініціатор фестивалю Михайло Резнікович, який поставив разом із Давидом Львовичем 17 вистав, цей художник був не просто «оформлювачем», а співавтором кожної постановки. Саме його декорації визначали сценічну мову дійства. Він поставив у Києві 34 вистави, 20 з них — на сцені Російської драми. Потім переїхав до Москви, у наймодніший на той час Театр на Таганці. Однак на все життя залишився вірним своїм кийським друзям. Про це розповів на церемонії відкриття фестивалю популярний артист Леонід Ярмольник.

— Для мене ваш фестиваль — ренесанс душі. Отже, тут є люди, яким треба знати, що раніше з нами було, як усе починалося. Як артист, я не маю права оцінювати геніальність Давида Боровського, однак зауважу, що за життя нічого подібного статися не могло, бо він би не допустив такого шанування його роботи, адже, окрім надзвичайного таланту, був ще дуже скромною людиною.

Фестиваль розпочався з відкриття виставки «Простір Давида Боровського», де відтворено куточок його майстерні та представлені костюми, макети декорацій, створені художником для різних спектаклів. На фестивалі вже з успіхом показали свої вистави Санкт-Петербурзький академічний Малий драматичний театр — Театр Європи та Драматичний театр імені Леоніда Варпаховського з Канади. Акція триватиме до 1 жовтня.

Валерія ПОЛІЩУК.

Керівник Місцевого організаційного комітету Євро-2012 в Україні Маркіян **ЛУБКІВСЬКИЙ** вважає, що за час підготовки до Євро-2012 експерти УЄФА стали краще розуміти Україну та український народ. «Нашим партнерам в УЄФА подобаються насамперед українські люди, вражає величезний невикористаний потенціал України. Водночас їх часто шокує «совковість», бюрократизм, безвідповідальність»...

Вісті звідусіль

Бокс. В оновленому рейтингу АІВА (Міжнародна асоціація любительського боксу) український боксер Василь Ломаченко зберіг за собою звання найкращого боксера світу незалежно від вагової категорії. Він після перемог на Олімпійських Іграх у Пекіні 2008 року, чемпіонати Європи 2008 року, чемпіонати світу у Мілані-2009, до свого активу додав 4100 пунктів. Понад 2000 очок відділяють Василя від його найближчих переслідувачів у вазі 57 кг.

Фехтування. Сьогодні і завтра в Іллічівську відбудуться етапи Кубку Світу з фехтування на шаблях серед юніорів «Одеса-Кап» 2009. Першого дня змагатимуться дівчата: початок о 10.30, церемонія відкриття — о 12.00, фінал — 16.00. Другого — юнаки: 10.00 — початок, фінал — 16.00.

Футбол. Збірна Англії проведе товариський матч із п'ятиразовим чемпіоном світу командою Бразилії. Ця зустріч відбудеться в Катарі (на стадіоні «Халіфа» у Досі) 14 листопада нинішнього року. Цей візит стане першим для англіїців на Близький Схід.

Для команди Фабіо Капелло поєдинок із Бразилією, котра посідає перше місце в рейтингу ФІФА, стане безцінним досвідом напередодні виступу на чемпіонаті світу 2010 року в ПАР. Останній раз суперники зустрічалися 2007 року в Лондоні на «Вемблі» (1:1).

«Гра з такою командою, як Бразилія, буде вкрай важлива для нас. Ми багато чого зможемо довідатися про самих себе й про рівень гри, до якого маємо прагнути. Ми вже зустрічалися з Іспанією, Нідерландами, Німеччиною та Францією — це кращі збірні у світі. Кожний із цих матчів був зіграний на визді, а цей буде дуже важливим перед чемпіонатом у ПАР», — цитує пана Капелло «Скай Спортс».

Футзал. Директор УЕФА із змагань Джорджіо Маркетті та відомий угорський піаніст Одам Гьоргі провели жеребкування груп фінальної частини чемпіонату Європи 2010 року, котра відбудеться в Угорщині. **Група А.** Угорщина, Чехія, Азербайджан. **Група В.** Італія, Україна, Бельгія. **Група С.** Росія, Сербія, Словенія. **Група D.** Іспанія, Португалія, Білорусь.

Матчі груп А і С проходять у будапештській «Папп Ласло Шпортарена», а поєдинки груп В і D — у дебrecенській «Фенікс Арени» з 19 по 24 січня. По дві кращих команди з кожної трійки вийдуть до чвертьфіналу (25 і 26 січня). У Дебрецені 28 січня відбудуться всі матчі 1/2 фіналу, а двома днями пізніше — фінал і зустріч за третє місце.

Хокей. Відкритий чемпіонат Білорусі. Екстраліга. 24 вересня. «Сокіл» (Київ) — «Шинник» (Бобруйськ). 4:1 (4:0, 0:1, 0:0). Шайби: Цируль, 7, Климентьев, 9, Малов, 11, Варламов, 20 — Науменко, 24. «Юність» (Мінськ) — «Вітебськ». 5:3. «Хімволокно» (Могилів) — «Хімік-СКА» (Новополоцьк). 2:1. «Гомель» — «Металург» (Жлобин). 5:4 Б. «Німан» (Гродно) — «Керамін» (Мінськ). 4:6 . «Брест» — «Шахтар» (Солігорськ). 2:5.

«Юність» — 24 очка, «Шахтар», «Сокіл» — по 21, «Німан» — 15, «Гомель», «Хімволокно» — по 14, «Керамін», «Вітебськ» — по 13, «Шинник» — 11, «Металург» — 10, «Хімік-СКА» — 9, «Динамо-Юніорс» (Рига) — 5, «Металург» (Лієпая) — 4, «Брест» — 3.

Галицькі ігри — не для слабаків

24 команди від обласних галузевих профспілок, міських рад ФСТ «Україна», виробничих підприємств та дитячо-юнацьких спортивних шкіл взяли участь у традиційних Галицьких спортивних іграх, що відбулися у Калуші на Прикарпатті.

Усім учасникам свята було чим зайнятися. Наймолодші вихованці ДЮСШ ФСТ «Україна» взяли участь у змаганнях з бігу «Галицький гак» (600 метрів). Дуже хлопці піднімали 24-кілограмову гирю, виштовхували над головою дерев'яну діжку, щоб визначити, хто з них найсильніший, команди перетягували канат, а шахісти проводили бліц-турнір. Звичайно, не обійшлося і без змагань з міні-футболу. Переможцем тут стала команда нафтовиків з Долини.

А у загальному заліку перше місце посіла облрада профспілки нафтовиків (голова Святослав Остап'юк), друге — облрада профспілок хіміків

(голова Василь Олексин), третє — обком профспілки працівників культури (голова Богдан Бойчук). Грамотами й цінними призами було відзначено й переможців серед міських рад ФСТ «Україна». А учні шкіл мали можливість виграти в лотерею спортивну форму та місячні абонементи на льодову арену і в басейн.

Усе це дійство супроводжувалося виступами творчих колективів «Намісто» та «Мереживо» Калуського коледжу культури і мистецтв, циркової народної студії Калуша та юних спортсменів товариства «Україна».

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.

ФОТОФАКТ

П'ятнадцятирічну Дарину Зевіну (**на знімку**) з Києва справедливо вважають олімпійською надією України. Її спеціалізація — плавання на спині. Влітку дівчина здобула три медалі і встановила чотири рекорди на юнацькому чемпіонаті Європи у Празі. Заявила про себе плавчиня і на дорослому рівні, вигравши літній чемпіонат країни. А на дорослому чемпіонаті світу в Римі Даринка вийшла до півфіналу. Це був найкращий результат серед спортсменок України на тих змаганнях. А фахівці не без підстав сподіваються на прогрес і нові переможні виступи юної киянки.

Фото Валерія СОЛОВІЙОВА (УНІАН).

Еліта готується

Спортивна гімнастика. 3—18 жовтня у Лондоні відбуватиметься чемпіонат світу. Там Україну представлятимуть вісім спортсменів, серед яких олімпійський чемпіон Афін-2004 Валерій Гончаров і бронзовий призер Ігор у Пекіні Олександр Воробійов.

У ці дні наша гімнастична еліта проводить останній збір на Олімпійській базі в Кончі-Заспі. Валерій Гончаров (кінь, бруси,

поперечина), Олександр Воробійов (вільні вправи, бруси, опорний стрибок, кільця), Микола Куксенков (багатоборство), Віталій Наконечний (багатоборство), в резерві Олександр Якубовський; Яна Дем'ячук (багатоборство), Анастасія Коваль (багатоборство), Дар'я Згоба (бруси, колода), Валентина Голєнкова (опорний стрибок, вільні вправи), в резерві Марина Сергієнко.

Помилки необхідно виправляти

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Якщо коротко, то УЄФА не вірить, що стадіон у Львові здадуть у заплановані терміни — влітку 2011 року.

«Так, у процесі будівництва стадіону є чимало труднощів. Так, у нас є багато проблемних робочих питань з «Азовінтексом», на що нам звертає увагу УЄФА і про що йдеться у цьому звіті. Таке відбувається під час реалізації будь-якого великого проекту. І жорсткі оцінки експертів УЄФА також не дивина для нас. Ми працюємо в такому режимі з фахівцями європейської футбольної асоціації ось уже два з половиною роки. І критичні зауваження УЄФА для нас є допомогою, а не перешкодою», — заявив Львівський голова.

Також А. Садовий вважає, що вихід на поверхню таких звітів — це провокація проти міста: «Для нас є дивною і відверто скандальною чергова спроба дискредитації Львова стосовно підготовки до Євро-2012».

«Ми вже звикли, що такі речі систематично з'являються протягом усього часу підготовки, особливо після позитивних для нашого міста сигналів. Декілька днів тому Львів відвідав директор Євро-2012 Мартін Каллен і ми отримали його позитивні оцінки. Упродовж усього часу в ЗМІ систематично «зливаються» конфіденційні звіти УЄФА саме щодо Львова. Це цілеспрямовані дії проти нашого міста і проти Західної України. Працювати в такому режимі, коли постійно очікуєш удар у спину, дуже непросто», — цитує Садового zaxid.net.

Необхідний компроміс

Футбол. Ніяк не вщухнуть пристрасі навколо Прем'єр-ліги. Позавчора в Києві відбулося засідання її представників. Однак не всі клуби надіслали на те зібрання своїх полпре-дів. Зрозуміло, що таке становище жодним чином не влаштовує керівництво вітчизняного футболу. Тому поліпшити ситуацію і допомогти дійти компромісу намагається ФФУ.

Президент Федерації футболу України Григорій Суркіс робить все, щоб примирити власників клубів Прем'єр-ліги. Про це він повідомив після завершення засідання членів ліги у столичному готелі «Інтерконтиненталь».

— Вважаю, що представники клубів мають знайти компроміс, об'єднатися й працювати на покращення нашого футболу. Як президент ФФУ, робитиму все, щоб примирити власників клубів, зробити статут Прем'єр-ліги легітимним. Звичайно, меншість має підкорятися більшості, але і більшість має прислухатися до меншості. Тільки таким чином вони зможуть об'єднатися, — сказав він.

Хто буде президентом, вирішуватимуть власники чи представники клубів. Адже попередні вибори пройшли з порушеннями, тому сьогодні було вирішено зробити перевибори президента Прем'єр-ліги. Федерація терміни на перевибори не визначала. Це справа клубів, у них є для цього 21 день.

Президент Прем'єр-ліги Віталій Данілов вважає, що точну дату виборів буде оголошено за 3—4 дні після того, як оновлений статут ПЛ з поправками набере чинності. Рішення про правочинність нового статуту ПЛ має прийматися на наступному засіданні виконкому ФФУ, який відбудеться до кінця року. Данілов вже вкотре підтвердив, що має намір брати участь у цих виборах, а про те, хто буде його опонентом, навіть не здогадується.

Він не проти, щоб власники шістнадцяти клубів зустрілися, хай навіть без його участі, і обговорили спірні питання. Данілов також не бачить причини, яка реально заважала б представникам «Металіста», «Динамо», «Арсенала», «Кривбаса» та «Дніпра» прийти на засідання учасників Прем'єр-ліги, що відбулося 24 серпня. «Якщо їх не влаштовувало, що був Данілов, я б вийшов. Виставили б мене за двері, я б дочекався їх остаточного рішення».

Арбітре, ви праві...

Футбол. Комітет арбітрів ФФУ розглянув роботу суддівської бригади на чолі з Андрієм Шандором у матчі Кубка України «Металіст» — «Динамо». Нагадаємо, що в тій грі були два спірних епізоди з непризначенням пенальті у ворота столичного клубу.

Рішення комітету арбітрів по цих епізодах: «Стосовно епізоду, що стався на 52-й хвилині матчу, де арбітр та асистент арбітра зафіксували порушення правил гри (гра рукою), але мали великі труднощі з визначенням місця порушення в дуже динамічному епізоді.

Згідно з методичними рекомендаціями щодо місця розташування на футбольному полі арбітри дотримувалися рекомендаційних позицій, в момент дотику до м'яча руками тулуб оборонця був за межами карного майданчика, а відставлена рука була в його межах. Після багаторазових переглядів визначити саме місце порушення було можливим тільки після перегляду запису з однієї відеокамери, яка була розташована за воротами.

У складних ігрових ситуаціях, коли є великий сумнів щодо порушення або визначення місця порушення, це перш за все стосується епізодів з призначенням (непризначенням) одинадцятиметрових ударів, арбітри керуються таким поняттям, як «дух» гри, і приймають менш відповідальне рішення (тому що є сумнів). При експертній оцінці подібних епізодів існує таке визначення, як телевізійний момент, що саме і відбулося у цій ситуації.

Рішення щодо епізоду матчу на 62-й хвилині приймалося арбітром, коли він знаходився в оптимальній позиції і дуже добре контролював цю ситуацію та миттєво відреагував на падіння футболіста Валяєва, чітко визначивши прояв симуляції, що і підтвердив відеозапис матчу».

26 вересня в Україні мінлива хмарність, місцями можливий дощ. Вітер північно-західний, північний, 7—14 м/с. Температура вночі 3—9 тепла, вдень 14—20 градусів, на півдні вночі 8—15, удень до 18—23 градусів.

МІЖ НАМИ, ЧОЛОВІКАМИ

☞ Чи обов’язково жінці, щоб бути легкою на спомин, важити сорок шість кілограмів?

☞ З віком все більше розумієш, чого хоче жінка, і все менше розумієш її.

☞ Якщо ви з жінками легко встановлюєте зв’язок, значить, маєте крутий мобільник.

☞ Кохання не продається, кохання дається.

☞ Якщо жінка зв’язана по руках і ногах, значить, вона мазохістка.

☞ Розпусна — а ярликом коханки прикривається.

Віктор ІГНАТЕНКО.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

7 МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Про перспективи української ГТС

За нами не заіржавіє?

Фізика людського тіла

У кожного своя температура кипіння.

Народу — про його конституційну прерогативу

З банківських рахунків олігархів витікають струмки, які

потім зливаються в «єдине джерело влади».

Поради комуністичним вождям

Щоб командувати парадом, треба навчити народ любити паради.

Фальсифікаторам на замітку

Спершу можуть зажадати перелічити бюлетені, а потім — ребра.

Борис РЕВЧУН.

Підслухане й записане

— А де житимуть «бідні», якщо всю землю розкрадуть багатії?

— Не забувайте, що є ще «той Світ»!

***

«Всю ніч співають солов’ї, Душа до....» праці рветься...

Бери! Кради, що можеш понести!

Бо швидко й це минеться! Йосип БІЛОСКУРСЬКИЙ.

ДОШКА ПОШАНИ

Президент всіх Медведєв

Костянтин Затулін, директор Інституту країн СНД:

— У всіх публікаціях, які стосуються тематики підбиття підсумків у російсько-українських відносинах за роки президентства Юшенка, лист Медведєва є обов’язково-цитувемим документом.

Від чергового:

— А що робити, якщо Медведєв так сильно має потребу в обов’язковій рекламі!

Діоксинова свіжість

Давид Жванія, «НУ—НС» (про отруєння В. Юшенка):

— Я і раніше казав, що обвинувачення на адресу Росії — це перебір. Якщо Росія когось труїть — той не виживе, і якби Москва хотіла когось знищити, то Саакашвілі б давно в діоксинових ваннах купався.

Від чергового:

— У кого чим ванна наповнена — той з неї і черпає свіжі думки. Але іноді міняйте воду, а то свіжість просто задушлива.

Хто як голосує

Віктор Янукович, лідер Партії регіонів:

— Чому цей закон по соціальних

гарантіях голосувати вставанням руки?

Від чергового:

— Голосуйте сидінням ніг. Результат буде той самий.

Чекаємо-с!

Ігор Пономарьов, депутат Держдуми РФ:

— Мені здається, що Росія і Україна — це братні країни. В умовах нормального керівництва з обох боків. Росія

зможе забезпечити безпеку Україні краще, ніж будь-яке НАТО.

Від чергового:

— Залишилися тільки чекати, коли в Росії з’явиться «нормальне» керівництво!..

Відпочинемо від дубів!

Олександр Луцький, заступник Київського міського голови із земельних питань:

— Моя особиста думка — в Києві занадто багато лісу. Де ви бачили за кордоном, щоб 40,1 відсотка території столиці займав ліс. Відпочивати треба в парках і скверах!

Від чергового:

— А моя думка — у Києві занадто багато дубів, на яких природа просто відпочиває.

Мал. Вадима СИМИНОГІ.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов’язкове.

Ⓟ Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси:
для фізичних осіб — 40224, 08775,
для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2009 рік:
для фізичних осіб — 10,00 грн.
та 6,00 грн.,
для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда»
04136, м. Київ,
вул. М. Гречка, 13.
Зам. 1846

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

